

KURJER WILEŃSKI

Rok VI.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

Nr. 211 (1556)

Rola Wilna.

W czasach dokuczliwej okupacji niemieckiej zrozumiałby być zupełnie przyzwykłym uczucie antygermańskie. Można było jednak zaobserwować już wtedy, obok motywów usprawiedliwionych, również i takie, które bynajmniej Warszawie zaszczytu nie przyniosły. Najзд wywoływał gniew i protesty nie tylko dlatego, że prowadził nikczemną, dwulicową politykę, ale niemniej i dlatego, że wprowadzał do rozmaitych dziedzin życia nowoczesne, europejskie porządki, o których carat nigdy nie myślał.

I teraz również irytują nas Niemcy. I podobnie, jak wtedy, motywy tej irytacji bywają niekiedy wprost kompromitujące. Oto np. ostatni lot Zeppelina dokoła globu ziemskiego — czyn niewątpliwie wspaniały — wywołuje w niektórych piśmie warszawskich uwagi równie złośliwe, jak nieładne. Zwłaszcza krew psuje pewnym dziennikarom dojście do skutku umowy dr. Eckenera z finansistami amerykańskimi, dzięki czemu ma być zorganizowana stała komunikacja powietrzna, której stacją główną w Europie będzie Berlin.

Projekt ten, niemniej jak zamiar ulokowania w Berlinie centrali banku międzynarodowego — zamiast bezpłodnych dąsów — powinienby w nas obudzić podziw dla żywotności i ambicji tego dzielnego narodu. Powołany, zdeklasowany, nie traci on energii; nie mogąc zaś odzyskać stanowiska dawnego wśród ludów europejskich, nie opuszcza rąk, ale stara się znaleźć dla siebie jakąś nową wybitną rolę.

Widzimy to, zresztą, nie tylko w Berlinie, ale i w Wiedniu. Dawny cesarski Wiedeń staje się w oczach naszych stolicą proletariatu europejskiego. Urządzony tu niedawno międzynarodowy zjazd młodzieży socjalistycznej wskazuje, że „Czerwony Wiedeń” wie, czego chce i całą energią do celu swego zamierza. Te 50,000 młodych robotników, gościnnie podejmowanych przez szereg dni; entuzjastyczne bratanie się kilkudziesięciu narodowości na parkietach dawnych pałaców habsburskich — czyni naddunajską stolicę drogą bardzo wielu sercom.

Zdaje się, że nie będę zbyt daleki od prawdy, jeżeli wyrażę mniemanie, iż Wiedeń staje się dziś najgroźniejszym rywalem Moskwy i że w tej walce będzie miał po swojej stronie sympatje całej demokratycznej i kulturalnej Europy.

Tym sposobem miasto, zdawało

się, skazane wyrokiem historii na zamarcie, na przeżywanie tylko wspomnień dawnej swej świetności ani myśli poddawać się marazmowi. Genjusz niemiecki wyszukał mu nową rolę. Wiedeń staje się znów komuś w Europie potrzebny.

To niepoddawanie się losowi, jakie znamionuje dzisiejszy Wiedeń, szczególnie refleksje powinny obudzić w Wilnie. Dola tych dwu miast uderzająco jest podobna. Głowy bez tułowiu.

Czy jednak Wilno ujawnia podobną energję w wynalezieniu sobie nowych zadań, nowego stanowiska?

Niestety, nie! Widzimy raczej rezygnację, opuszczenie rąk i bezwolne wyczekiwanie, co nieznane jutro przyniesie. Prawda, gród Gedymina stał się ogniskiem kultury, siedzibą Uniwersytetu. Ale zaszczytu tego nie z własnej dostąpił woli. Zresztą, zagranica siedliska uniwersyteckie to bardzo często właśnie miasta na emeryturze: ciche, skostniałe, muzealne. Samo więc istnienie wyższej uczelni pulsu życia nie podnosi.

A jednak Wilno mogłoby odegrać rolę, jakiej spełnić nie może ani Warszawa, ani Kraków, ani Poznań...

Tylko ono powołane jest do ogniskowania i godzenia z polską racją stanu interesów i dążeń mniejszości narodowych. Jedynym spółzawodnikiem mogłoby tu być Lwów. Tam jednak przeszłość zbyt wiele nagromadziła błędów, za dużo nabierało się antagonizmów, by grunt był odpowiedni do spokojnego omawiania zaognionych spraw.

Wilno to teren, na którym możliwe są jeszcze wszelkie kompromisy. Nigdzie nie mamy takiej, jak tutaj, mozaiki narodowościowej, we względnej zgodzie żyjącej. Tu znaleźć może zrozumienie i Litwin, i Białorusin, i Niemiec, i Tatar, i Żyd... Tu mogą wszyscy oni naleźć ocenę korzyści, jakie im daje obywatelstwo polskie i uzgadniać postulaty własne z dobrem Rzeczypospolitej.

Ale na to trzeba energii, pragnienia czynu. Na to trzeba też żywotności, jaką wykazują Niemcy zarówno w Berlinie, jak Wiedniu. Trzeba ambicji, by nie dać się zepchnąć na stanowisko pierwszego lepszego miasta wojewódzkiego.

Gdyby ją okazano, Wilno mogłoby jeszcze odegrać niesłychanie ważną rolę.

Bekedykt Hertz.

DOM BANKOWY
T. BUNIMOWICZ
WILNO — WIELKA 44
przyjmuje ubezpieczenia od wylosowania amortyzacyjnego
OBLIGACJI 4% PREM. POŻYCZKI INWEST. z r. 1928
mającego się odbyć dnia 1 października r. b.

Centro-lew ostatecznie odrzucił propozycję p. premiera.

Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy.

Wczorajszy dzień przyniósł do pewnego stopnia wyjaśnienia sytuacji politycznej, spowodowanej zapowiedzią zwolnienia przez p. premiera konferencji przedstawicieli stronnictw sejmowych z udziałem p. Marszałka Piłsudskiego, poświęconej usprawnieniu prac budżetowych.

Zrana w bufecie zebrali się przywódcy opozycji i w krótkich rozmowach między sobą ustalili swoje stanowiska wobec sprawy zwolnienia tej konferencji. Rozmowy te pozwalają stwierdzić, że kluby centrum i lewica zgodne są co do odrzucenia zaproszenia p. premiera.

W południe o godz. 12, w prywatnym mieszkaniu prezesa Stronnictwa Chłopskiego posła Dąbskiego, odbyło się posiedzenie tak zw. „Centrolewu”, w którym wzięli udział posłowie: Niedziałkowski (P. P. S.), Woźnicki (Wyzwolenie), Dąbski (Stron. Chłopskie), Chaciński (Ch. D.), Dębski (Piast) i Chądzyński (N.P.R. prawica).

Po zakończeniu obrad, które trwały około dwóch godzin posłowie Niedziałkowski i Woźnicki złożyli marszałkowi Daszyńskiemu wspólną deklarację, będącą wynikiem zebrania w mieszkaniu posła Dąbskiego.

Deklaracja ta brzmi: — „W odpowiedzi na zakomunikowane przez marszałka Sejmu inicjatywę rządu, dotyczącą omówienia sposobów prowadzenia prac budżetowych, stronnictwa podpisane proszą p. marszałka Sejmu, by zechciał przedstawić rządowi potrzebę przyspieszenia zwolnienia sesji Sejmu” oraz omówić z rządem w imieniu Sejmu wszystkie szczegóły dotyczące się usprawnienia prac budżetowych zarówno ze strony Sejmu jak i rządu.

Stronnictwa stwierdzają, że po zamknięciu sesji Sejmu jedynym organem, uprawnionym do reprezentacji Sejmu, jest jego prezydium z marszałkiem na czele.

Odpowiedzi te podpisały kluby P. P. S., Wyzwolenie, Stronnictwo Chłopskie, Piast, Cha. D. i N.P.R. prawica.

Po otrzymaniu deklaracji, marszałek Sejmu Daszyński oznajmił posłom: Niedziałkowskiemu i Woźnickiemu, że przedstawi ją p. premierowi Świątalskiemu w czasie rozmowy, jaką odbędzie z nim popołudniu. Deklarację tę należy rozumieć jako zupełne odrzucenie propozycji p. premiera i zdecydowane niebranie udziału w konferencji. Jest to do pewnego stopnia dalszy wynik obrad CKW i przedwczorajszego posiedzenia klubu PPS, które, jak się dowiadujemy, narzuciły reszcie „Centrolewu” tego rodzaju redakcję wyżej podanej przez nas deklaracji.

Popołudniu o godz. 5-ej marszałek Sejmu p. Daszyński udał się do Prezydium Rady Ministrów i złożył wizytę p. premierowi Świątalskiemu. Konferencja trwała bardzo krótko, bo zaledwie 15 min.

W czasie rozmów p. marszałek poinformował p. premiera o stanowiskach poszczególnych klubów, oraz przedstawił p. premierowi deklarację „Centrolewu”.

Obecnie należy się więc spodziewać od strony rządu dalszych posunięć w tej sprawie, gdyż nie ulega wątpliwości, iż rząd będzie dążył jednakże do wypowiedzenia swoich uwag w sprawie usprawnienia pracy budżetowej w Sejmie.

Prezydium Rady Ministrów wieczorem ma wydać komunikat oficjalny w związku z wizytą p. Marszałka Sejmu Daszyńskiego u p. premiera Świątalskiego.

Akty terrorystyczne we Lwowie dziełem U. W. O.

LWÓW, 14.IX (Pat). O dotychczasowych wynikach śledztwa w sprawie aktów terrorystycznych we Lwowie w dniu otwarcia IX Targów Wschodnich otrzymujemy z miarodajnego źródła następujące informacje: Śledztwo policyjne ustaliło, że tak wybuch materiału łatwopalnego w ręku Tereszczuka przy ul. Poniatowskiego, jak pożar w przechodni bagażu na dworcu głównym oraz zamach w krzakach parku Kilińskiego, jak wreszcie wybuch walizki z materiałem kruszącym w budynku dyrekcji Targów Wschodnich, jest dziełem, zorganizowanym przez U. W. O., grupy młodzieży, przeważnie niedawno do tej organizacji wciągniętej.

W toku dochodzenia, przeprowadzonego w związku z temi zamachami przez organy lwowskiej policji śledczej, wykryto i zatrzymano w ciągu ostatnich dni zaangażowa-

nych w tej sprawie, względnie podejrzanych o współudział członków U. W. O. Między innymi przytrzymano na miejscu wypadku przy ul. Poniatowskiego Tereszczuka Michała i Kuszelnickiego Tarasa, studenta filozofii, syna Antoniego, naczelnego redaktora miesięcznika „Nowi Szlachy”.

Z osób, zatrzymanych w toku dochodzeń, zwolniono z aresztu prewencyjnego Wierzbickiego i Dawidowicza. Pozostałych aresztowanych, których udział w przeprowadzeniu i organizowaniu aktów teroru śledztwo policyjne niezbicie ustaliło, przekazano wraz z materiałem dowodowym do decyzji sędziego śledczego do spraw szczególnej wagi p. Ojaka. Ze względu na interes śledztwa bliższe informacje muszą jeszcze pozostać tajemnicą organów, prowadzących śledztwo.

O konferencję państw naddunajskich.

WIEDŃ, 14.IX (Pat). Prasa tujejsza donosi z Genewy, że czynności są poważne usiłowania, ażeby w najbliższym czasie zwołać konferencję wszystkich państw naddunajskich, jako też Polski i Grecji.

Celem konferencji będzie uregulowanie wszystkich spornych kwestyj, powstałych wskutek wojny, a mianowicie kwestij długów reparacyjnych, zagadnień kolejowych, transportowych, bankowych i t. p.

Anglja nie zrzeka się mandatu politycznego.

WIEDŃ, 14.IX (Pat). — Dzienniki tutejsze donoszą z Londynu, że na propozycję lorda Rothermera, aby Anglja zrezygnowała z mandatu palestyńskiego, oświadczył angielski minister kolonii, że taki krok nie wchodzi w rachubę. Anglja stoi na stanowisku noty Balfoura.

Wielkie zgromadzenie faszystowskie

Przemówienie Mussoliniego,

RZYM, 14.IX (Pat). Agencja Stefaniego podaje: W pałacu Weneckim odbyło się dziś wielkie zgromadzenie faszystowskie z udziałem rządu i członków dyrektoriatów prowincjonalnych. W zebraniu wzięło udział około 800 osób. Powitany z niezwykle entuzjazmem Mussolini wygłosił dłuższe przemówienie.

Premier stwierdził, że pod koniec siódmego roku wprowadzenia ustroju faszystowskiego wszędzie widać skutki, z których naród może być dumny. Mówiąc o sprawach uzdrowienia gospodarczego, premier zaznaczył między innymi, że przygotowany został projekt ustawy w sprawie zmniejszenia 1,600 tys. ha nieużytków kosztem 200 milj. lirów. Przechodząc do sprawy układów laterańskich, premier zaznaczył, że były one zaatakowane z dwóch stron, a mianowicie przez pewne czynniki świeckie, marzące o powrocie do instytucji, które przestały istnieć, oraz przez masońców, dążących do tego, aby konflikt trwał wiecznie. Oba obozy zostały pokonane. Państwo włoskie jest dostatecznie silne, ażeby oprzeć się wszelkim manewrom i byłoby dziecinadą myśleć, że rząd faszystowski potrzebuje patrzeć na powstanie nowej akcji masonskiej dla zwalczania klerykalizmu.

Przechodząc do spraw zmian w

rządzie, Mussolini oświadczył: Chodzi tu nie tylko o zmiany personalne. Przyczyną tego kroku jest wyraźne pogłębienie akcji faszystowskiej. Jednym z rysów charakterystycznych obecnych przesunięć — mówił w dalszym ciągu Mussolini — jest moje ustąpienie ze stanowiska ministra wojny, które zajmowałem w ciągu czterech lat. Po wprowadzeniu zjednoczenia wszystkich sił zbrojnych ministerstwo obrony narodowej objęło by zakres zbyt szeroki dla jednego człowieka. Siły zbrojne mają zresztą najwyższego dowódcę w szefie sztabu generalnego. Zamierzenia obecne oddadzą pod moje bezpośrednie przewodnictwo poza milicją narodową radę stanu, izby rozrachunkowe, adwokackie i policję. Ta ostatnia jest instytucją zbyt ważną i delikatną, powinna więc zależeć bezpośrednio od szefa rządu. W ten sposób osoba premiera stanie konkretnym wcieleniem ducha specjalnej ustawy o atrybucjach premiera, ustawy jednej z najbardziej charakterystycznych dla rewolucji faszystowskiej. Systematyzacja rządu nie pociągnie bynajmniej za sobą zmiany w jego dyrektywach, ponieważ chodzi o to, aby rząd był jak najbardziej faszystowski. Dyrektywy te mogą być wyłącznie faszystowskie. Następnie premier omawiał sprawę partyjne.

X sesja Zgromadzenia Ligi Narodów.

Posiedzenie drugiej komisji.

GENEWA, 14.IX (Pat). Na dzisiejszym ranem posiedzeniu drugiej komisji delegat włoski Suvich dał wyraz przekonaniu, że konferencja międzyrządowa w sprawach celnych przyniosłaby pożytek tylko w tym wypadku, gdyby zdołano na niej osiągnąć porozumienie wszystkich państw, reprezentowanych na konferencji. Mówca obawia się, że na przeskądzie do osiągnięcia porozumienia staną obowiązujące traktaty handlowe.

Delegat Polski Gliwic wyraził przekonanie, że tak pożądanego zbl

żenie gospodarcze nie zostanie osiągnięte jedynie w drodze walki z protekcjonalizmem. Wymaga ono jeszcze realizacji projektu Banku Międzynarodowego, o czym p. Gliwic mówił będzie w innej komisji. Zdaniem delegata polskiego, przedwczesny jest jeszcze t. zw. rozjem celny. Niemniej jednak Polska aprobuje odpowiednie wnioski, nadto zaś przyłącza się z zapalem do wniosku angielskiego w sprawie węgla oraz do wniosku francuskiego w sprawie produkcji cukru.

Dookoła konfliktu sowiecko-chińskiego.

Odpowiedź rządu chińskiego.

MOSKWA, 14.IX (Pat). (Tasa). W dniu 11 b. m. ambasada niemiecka przesłała odpowiedź rządu chińskiego na proponowane przez rząd sowiecki poprawki do projektu chińskiego wspólnej deklaracji. Odpowiedź chińska odrzuca poprawki sowieckie, a w szczególności propozycje niezłocznego mianowania sowieckiego dyrektora i wicedyrektora

ra kolei wschodnio-chińskiej oraz propozycję wzajemnego zobowiązania się do udzielenia władzom miejscowym instrukcji o przestępczości artykułu konwencji pekińskiej, przewidującego zaniechanie propagandy i popierania działalności organizacji wrogo usposobionych względem jednej ze stron. Agencja Tass dowiadyuje się, że odpowiedź rządu sowieckiego będzie niebawem zakomunikowana rządowi chińskiemu.

BERLIN 14.IX. (Pat.) Telegraphen Union donosi, że niemiecki ambasador w Moskwie wręczył zastępcy komisarsza spraw zgranicznych notę rządu chińskiego, stanowiącą odpowiedź na ostatnią notę sowiecką. Nota chińska według Telegraphen Union, — zaznacza, że rząd chiński zgadza się na zwolnienie konferencji przedstawicieli Związku Sowieckiego i Chin w terminie możliwie szybkim, celem ostatecznego zlikwidowania konfliktu. Rząd chiński nie może jednak przyjąć, jako warunku podjęcia rokowań, nominacji dyrektora i zastępcy dyrektora kolei wschodnio-chińskiej. Jako miejsce rokowań rząd chiński proponuje w swej nocie Berlin.

Wielka propaganda antyreligijna w Sowietach

WIEDŃ, 14.IX. (Pat). Korespondent moskiewski „Neue Freie Presse” zwraca uwagę na wielką propagandę antyreligijną, uprawianą przez rząd sowiecki i dodaje, że propaganda taka przynosi religii więcej korzyści, aniżeli szkody.

Znamienna jest zmiana stanowiska Sowietów wobec sekt. Podczas, gdy dotychczas bolszewicy uważali sekciarzy za swoich sprzymierzeńców, to obecnie sekty są przesładowane tak, jak za czasów rosyjskich.

Kradzież materiałów wybuchowych.

BERLIN, 14.IX. (Pat). W związku ze śledztwem w sprawie zamachów bombowych zwraca uwagę wiadomość pism popołudniowych, według której w miejscowości Rastenburg dokonano w ostatnich dniach znacznych kradzieży materiałów wybuchowych w składach firm, zajmujących się sprzedażą amunicji. Skradziono około 13 kilo materiałów wybuchowych. Dotychczas nie natrafiono na ślad sprawców.

Pogrzeb poety łotewskiego Rainisa.

RYGA 14.IX. (Pat). Trumna ze zwłokami słynnego poety łotewskiego Rainisa dziś o godz. 6 wieczorem została przewieziona z Domu Narodowego do sejmiku. Pogrzeb odbędzie się jutro o godzinie 2 popołudniu na nowym cmentarzu, nazwanym imieniem Rainisa. Mają być złożone liczne wieńce, między innymi przez przedstawicieli poselstw zagranicznych.

NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO ZAKUPU
SUKNO I BŁAWAT
K. Rutkowski i J. Domagała
Tel. Nr. 14-02, WILNO, Wielka 47.
NA SEZON JESIENNY I ZIMOWY
skład bogato zaopatrzony w duży wybór:
Jedwabie, wełny, materiały bieliźniane
etc. 2551

Popierajcie Ligę Morską i Rzeczną!

8-kl. Humanistyczne Koedukacyjne **GIMNAZJUM E. DZIENCIELSKIEJ**
(Mickiewicza 22. Telefon 16 — 73) z prawami gimnazjów państwowych
zawładnia, że klasy przygotowawcze przy gimnazjum w dniach najbliższych przeniesione zostaną do specjalnie dostosowanego obszernego lokalu przy ul. Jagiellońskiej № 3.
Do pierwszej klasy przygotowawczej przyjmowane są dzieci od lat 6 bez egzaminów.
Obok nauki przedmiotów ogólnych, gimnazjum zwraca szczególną uwagę na rozwój fizyczny i estetyczny dzieci.
Podania do wszystkich klas przygotowawczych (I, II i III) przyjmuje się w kancelarii gimnazjum (Mickiewicza 22) codziennie, prócz sobót, od g. 9 do 2 pp.

Tylko krótki czas! Tylko krótki czas!
Największy w Polsce
CYRK zoologiczny
na placu Łukiskim. — Dziś w niedzielę 15 b. m.
2 PRZEDSTAWIENIA 2
o godzinie 4-ej popołudniu i 8.30 wiecz. — Światowy program, pierw. — szorządne siły artyst., 12 tresowanych lwów. — Rasowe konie 1 t. p.

Silne lotnictwo to potęgą Państwa!

Na marginesie problemu polsko-niemieckiego.

W miarę postępującej stabilizacji stosunków francusko-niemieckich, coraz częściej w Polsce poruszana jest kwestja stosunków polsko-niemieckich, na tle nowej konstelacji politycznej w Europie. Istnieje przypuszczenie, że porozumiewy się na zachodzie, skierują Niemcy cały swój impet na wschód celem wyrównania swych granic wschodnich. Złączenie z tem w prasie polskiej wysuwane są różne projekty odwrócenia nacisku niemieckiego od granic polskich, jedni (jak p. Cat w „Słowie”) chcą, popierając projekt „Anschluss'u, skierować ekspansję niemiecką na południowy wschód i Balkany, inni („Mysł Narodowa”) mają nadzieję, że zwrot Niemcom części jej dawnych kolonii odbudzi w nich pęd do wznowienia dawnej polityki kolonialnej.

Należy stwierdzić, że pokojowe wyjście z naprężonej sytuacji poszukiwane jest po obu stronach granicy. W tych dniach odbyła się konferencja lewicowa demokratycznej młodzieży Berlina i Hausburgu, na której omawiano, między innymi, kwestję granic polsko-niemieckich. To, co było wypowiedziane na tej konferencji na temat powyższy, może zupełnie zadowolić polską opinię społeczną, aczkolwiek *dobrowolne* uznanie istniejących granic było u motywowane tem, że w przededniu Paneuropi Coudenhove-Kollergi i Brianda granice państwowe tracą swe dawne zasadnicze znaczenie i redukują się do granic administracyjnych. Ten punkt widzenia jest podzielony przez najbardziej życzliwe Polsce niemieckie koła demokratyczne: nie wymuszona korekta granicy, lecz pokonanie granicy w drodze pokojowego zbliżenia, innymi słowy „nieczuła” granica. „Czułość granicy” wyraża się w zakazywaniu i ograniczeniu przewozu, w trudnościach komunikacyjnych. „Im mniej czuła będzie granica między Niemcami a korytarzem” mówią owe koła: „tem mniej ostro zarysowywać się będzie problem stosunków polsko-niemieckich.”

Są również, rzecz jasna, w Niemczech koła nieprzejednane, dla których cała granica zachodnia Polski jest nie do przyjęcia które nie chcą się zrzec ani Pomorza ani wschodniego Górnego Śląska. Koła te pokładają wielką nadzieję w obozie Wielkiej Polski, w którym widzą naturalny czynnik osłabienia Polski, spekulując na antagonizmie pomiędzy Poznańskiem, cytadelą endecji a Warszawą.

Nas interesuje natomiast nie stanowisko owych „nieprzejednanych”, lecz tych kół, które szukają pokojowego rozwiązania problemu polsko-niemieckiego. Niemożna twierdzić, aby niemiecka myśl polityczna obfitowała w warianty rozwiązania tego zagadnienia. Po niedużych i beznadziejnych projektach nadwiślańskiej federacji w związku z przewlekłą wojną celna, ustały wszystkie wysiłki publicystów w poszukiwaniu modus vivendi, zadawalniającego obydwie strony. A jednak o czem nie powinni zapominać również beati possidentes, gruntowne rozwiązanie problemu, gwarantujące trwały pokój, wymaga pewnego kompromisu, w przeciwnym bowiem razie strona niezadowolona będzie dążyła do naruszenia status quo przy pierwszej lepszej okazji. Czy jest możliwe znaleźć takie wyjście, któreby zadowoliło obydwie strony? Czy przeciwieństwa między interesami Polski i Niemiec nie mogą być usunięte?

W tej kwestji są bardzo ciekawe dwie prace teoretyków niemieckich. Pierwsza z nich wyszła z pod pióra duńskiego uczonego prof. Friedrich'a Luckwalda i ukazała się jako wydawnictwo politechniki duńskiej („Friedrich Luck-

waldt „Deutschland, Russland, Polen” 1929). Autor ostro występuje przeciw rozpowszechnionemu w pewnych kręgach niemieckich pogładowi, że „Polska jest jedynie państwem sezonowym”. Uznaje on, że państwo polskie i polska gospodarka narodowa są zdolne do życia samodzielnego. Główne niebezpieczeństwo dla Niemiec upatruje on w bolszewizmie; gdyby więc armia czerwona napadła na Polskę, Polska znalazłaby się w trudnym położeniu. Czy jednak wygrałaby na tem Niemcy? — Czy nie oznaczałoby zwycięstwo bolszewików zgubę kultury zachodniej i tak już nadwyrężonej? Innymi słowy: Polska jest potrzebna Niemcom — broni jej przed bolszewizmem. Stąd też Luckwaldta o konieczności porozumienia polsko-niemieckiego.

Oryginalne rozważania drugiego autora niemieckiego Loening'a na stronach znanego czasopisma „Zeitschrift für Politik”; wedle jego zdania najważniejszą sprawą stanowi tu, zw. korytarz. Niemcy nie mogą zrzec się terytorjalnej łączności z Prusami wschodnimi, Polska nie może zrzec się dostępu do morza. Polska nie może zadowolić się wąskim pasem nadbrzeżnym, Niemcy obawiają się utracić Prusy wschodnie. A więc! Jeśli Niemcy nie mogą zrzec się korytarza, a Polska — dostępu do morza, to logicznie nasuwa się jedyne rozwiązanie: polsko-niemieckie condominium. Autor proponuje połączyć terytorjum wolnego miasta Gdańska z północną częścią korytarza i stworzyć z tej dzielnicy polsko-niemieckie condominium: Polska rozszerzy swój dostęp do morza, Niemcy zyskają terytorjalną łączność z Prusami wschodnimi. Matematycznie prawidłowe rozwiązanie nie zawsze są słuszne psychologicznie, lecz nie jest zadaniem mojem oddawać się w krytykę tego projektu — niech się tem zajmą czynni politycy. Doświadczanie historii dowiodło, że condominium niejednokrotnie doprowadzało do zaostreżenia stosunków, które kończyło się wojną, jak naprzykład condominium Austrii i Prus w Slezewick-Holsztynie w 1864/65 r. Z drugiej jednak strony condominium Belgii i Prus w Moeresnet istniało od 26-go czerwca 1816 roku i tylko wojna światowa położyła mu kres. Zgodnie z umową między Belgią a Prusami dzielnica Moeresnet znajdowała się prawie 100 lat pod wspólnym zarządem belgijsko-pruskim i obie strony nie miały prawa utrzymywać w niej swej armji.

Berlin.
Dr. Grzegorz Wirszubski.

Podręczniki dla szkół powszechnych w dowolnych ilościach dostarcza Księgarnia Wacława Miłulskiego Wilno, Wileńska 25. Telefon 664. Warunki spłaty według umowy. Zamówienia z prowincji zaliczania odroczone. Spisy podręczników — bezpłatnie. 2568

Dr SZALEWICZ choroby uszu, nosa, gardła i płuc powołał Wilno, Zawalna 8. Telefon 12-60. 2670

OPRAWY KSIĄŻEK ALBUMY RAMY do obrazów wykonywa Wł. Strzedziński Tel. 13-13. — Wilno — Zamkowa 12.

W tym czasie Dickens „jest zuchwałym przykładem tego, co się dzieje, kiedy wielki geniusz literacki na literackie gusta pokrewnie gustom ogółu nie znaczy to, że schlebiał upodobaniom tłumów, że zniżał się do poziomu przeciętności. Dickens nie pisał tego co lud żądał, Dickens sam pragnął tego... Wyrażał niezwykłą siłą i świetnością rzeczy bliskie umysłom pospolitym i to stanowiło jego potęgę. I zaraz potem złośliwa uwaga, jeden z tych paradoksów, któremi Chesterton lubi umacniać swoje tezy: „A skoro mówię że każdy rozumie Dickens'a, nie twierdząc przez to, że Dickens jest dostosowany do niewykształconych umysłów. Twierdząc, że jest tak prosty, że nawet uczeni mogą go zrozumieć... Jednym słowem rzeczy proste są dostępne dla wszystkich, nawet dla ludzi niepospolitych... Co najbardziej uderza Chesterton'a w twórczości Dickens'a, w czym widzi istotę jego wielkości? Otóż wielkość swą autor „Małej Dorrit” zawdzięcza nieokreślonej fantazji, z której wydobwał i kształtował rzeczy i postacie, przestając swymi rozmiarami granice i miarki codziennego życia. Dickens jest twórcą w dostojnym i najpełniejszym znaczeniu tego wyrazu. Nie kopiuje rzeczywistości, nie zbiera wzorków z życia jak

Rozpoczęcie ewakuacji Nadrenji.

BERLIN, 14 IX (Pat.). „Vossische Ztg.” donosi, że w dniu dzisiejszym rozpoczęła się ewakuacja Nadrenji w strefie zajętej przez wojska angielskie. Wczoraj w miejscowości Koenigstein odbyła się ostatnia oficjalna parada wojsk angielskich. W dniu dzisiejszym pierwszy oddział wojsk okupacyjnych porzucił Koenigstein. Całkowita ewakuacja miasta została wyznaczona na poniedziałek 23 b. m. Do tego celu użyte będą dwa umyślnie pociągi. W poniedziałek rozpocznie się przejmowanie przez władze niemieckie zasekwestrowanych mieszkań, zajętych jako kwatery przez żołnierzy angielskich.

Nota amerykańska do Anglii.

LONDYN, 13. IX. (Pat.). Ambasador Stanów Zjednoczonych w Londynie generał Daves wręczył, jak wiadomo, wczoraj premierowi Mac Donaldowi odpowiedź Stanów Zjednoczonych na propozycję morskie W. Brytanji. Treść odpowiedzi nie została podana do wiadomości publicznej. Nota amerykańska wzięta została natychmiast pod uwagę przez premiera i pierwszego lorda admirałcji. W jaki czas po wizycie ambasadora amerykańskiego u premiera na Downing Street, podano w komu-

nikacie urzędowym, że premier Mac Donald uda się do Ameryki 28 b. m. Premierowi towarzyszy będzie córka miss Ishbel Mac Donald. W związku z tym komunikatem w kręgach rządowych wypowiadają pogląd, że odpowiedź amerykańska musiała upewnnić Mac Donald'a, że jego osobisty kontakt z prezydentem Stanów Zjednoczonych, może przyczynić się do usunięcia różnic w zapatrywaniach obu stron na sprawę porozumienia morskiego.

Podpisanie traktatu.

GENEWA, 14 IX (Pat.) Ministrowie Benesz i Beelarts van Blockland podpisali dziś czeskosłowacko-holenderski traktat rozjemczo-pojednawczy.

Komisja statutowa Międzynarodowego Banku Reparacyjnego.

BERLIN, 13 IX (Pat.) Biuro Wolffa donosi z Nowego Jorku za „New York Times”, że przewodniczącą First National Bank of New York p. Jackson E. Reynolds oraz przewodniczącą First National Bank of Chicago p. Melwil E. Tralor zamia-

nowani zostali członkami komisji statutowej Międzynarodowego Banku Reparacyjnego. Oficjalna wiadomość o nominacji nastąpi dopiero po ogłoszeniu listy pozostałych członków komisji.

Olbrzymi pożar magazynów broni.

NOWY JORK, 14 IX (Pat.) Wskutek pożaru, jaki wybuchł w magazynach morskich koło Portsmouth w stanie Wirginia, uległo zniszczeniu milion naboń i kilkanaście tysięcy karabinów. Szkody oceniają na milion dolarów.

Zatonięcie okrętu

20 osoby poniosły śmierć
NOWY JORK, 14 IX (Pat.) Zatonął na jeziorze Michigan w czasie burzy statek towarowy, przyczem 24 ludzi załogi utonęło.

KONSERWATORJUM MUZYCZNE w Wilnie ul. Dominikanska 5
(z prawami)
NAUKA GRY NA INSTRUMENTACH SOŁOWYCH I ORKIESTROWYCH. KLASA ORGANOWA. ŚPIEW SOŁOWY. WYKŁADY PRZEDMIOTÓW TEORETYCZNYCH. ZESPÓŁY: kameralny, chóralki, orkiestrowy. PIERSWSZORZĘDNE SIŁY NAUCZYCIELSKIE. OPERATA KWARTALNA. SEKRETARIAT CZYNNY OD G. 4-7 W.

KOEDUKACYJNE GIMNAZJUM im. T. CZACKIEGO
Z PRAWAMI GIMNAZJUM PAŃSTWOWYCH gmach własny, ul. Wilewskiego 13, tel. 10-56
otwiera klasę podwstępną i wtępną
Do klasy podwstępną przyjmowane są dzieci, które dnia 1 lipca ukończyły co najmniej 7 1/2 lat, do wtępnej—8 1/2 lat. Zapisy przyjmuje Kancelaria codziennie od g. 10—13 do dnia 6 września. Egzaminy wstępne do wszystkich klas prócz ósmej odbędą się w dodatkowym terminie dnia 6 i 7 września r. b.

Dalsze echa wybuchu granatu na Rosie.
W związku z wybuchem granatu przy ul. Witebskiej starosta grodzki p. W. Iszora w obecności komendanta placu pułk. Giżyckiego i komendanta Policji Państwowej dnia 13 b. m. osobiście zbadał miejsce wypadku przyczem zostało stwierdzone, że wybuch granatu należy przypisać wypadkowi, ponieważ żadna amunicja wybuchowa przy ul. Witebskiej i okolicznych nie jest przechowywana. Granat zaś widocznie przypadkowo znalazł się w szmelcu żelaza, który uprzężano ze strychu domu. Przetwo wszelkie krążące wiadomości o rzekomej przechowywaniu przy ul. Witebskiej amunicji wybuchowej nie odpowiada rzeczywistości i żadne niebezpieczeństwo okolicznej ludności nie zagroża.

Starostwo grodzkie pociągnęło do odpowiedzialności sądowej z art. 1 rozp. Prezydenta o prawie prasowym odpowiadającego redaktora „Ilustrowanego Kurjera Codziennego” za alarmujące wiadomości podane w tym piśmie w związku z wybuchem granatu przy ul. Witebskiej.

Wspomniałem na wstępie, że dygresje Chesterton'a na marginesie charakterystyki Dickens'a są niekiedy dbarziej interesujące od wywodów ściśle łączących się z tematem jego pracy. Można wypisać je z oddzielnej książki, zatyłowanej: „Zdłute myśli Chesterton'a”. Charakterystyka one doskonale jego kierunek zainteresowań i temperament. Odsłaniając tajemnice Dickens'a Chesterton odsłania jednocześnie samego siebie.

Dickens'a. Podczas czytania jej niejednokrotnie nasuwała mi się myśl: „dlaczego u nas nie pisze się w ten sposób książek o Mickiewiczu, o Sienkiewiczu, Bolestawie Prusie, Wypiańskim? W ten sposób, to nie znaczy koniecznie że z takim talentem jak Chesterton, ale z takiego jak Chesterton stanowiska, wyłączającego wszelką akademickość i naukową drobiazgowość w traktowaniu przedmiotu. Jestem przekonany, że ci wszyscy, którym się zdawało że czytali Dickens'a po przewertowaniu szkicu Chesterton'a z wielką skwapliwością wezmą się zawsze do czytania nieśmiertelnych przygód Samuela Pickwicka lub smetnych przeżyć Dawida Coperfelda. Rozprawa Chesterton'a jest jedną z tych nielicznych monografji, które nie odstraszą od analizowanego pisarza, ale gwałtownie zachęcają do nawiązania nowej z nim łączności. I to jest jej najważniejszą zaletą, ale nie wyłączną jeszcze wartością.

Dickens'a. Podczas czytania jej niejednokrotnie nasuwała mi się myśl: „dlaczego u nas nie pisze się w ten sposób książek o Mickiewiczu, o Sienkiewiczu, Bolestawie Prusie, Wypiańskim? W ten sposób, to nie znaczy koniecznie że z takim talentem jak Chesterton, ale z takiego jak Chesterton stanowiska, wyłączającego wszelką akademickość i naukową drobiazgowość w traktowaniu przedmiotu. Jestem przekonany, że ci wszyscy, którym się zdawało że czytali Dickens'a po przewertowaniu szkicu Chesterton'a z wielką skwapliwością wezmą się zawsze do czytania nieśmiertelnych przygód Samuela Pickwicka lub smetnych przeżyć Dawida Coperfelda. Rozprawa Chesterton'a jest jedną z tych nielicznych monografji, które nie odstraszą od analizowanego pisarza, ale gwałtownie zachęcają do nawiązania nowej z nim łączności. I to jest jej najważniejszą zaletą, ale nie wyłączną jeszcze wartością.

Wyjazd P. Prezydenta.

WARSZAWA, 14 IX. (Pat.) Dziś w godzinach rannych Pan Prezydent Rzeczypospolitej w towarzystwie szefa gabinetu wojskowego plk. Glogowskiego i adiutanta przyboczego kpt. Suszyńskiego wyjechał samochodem do Starogardu na uroczystości, związane z świętem 2 p. szwoleżerów.

Wizyta barona Togo.

WARSZAWA 14 IX. (Pat.) Dziś o godzinie 11 wiceminister spraw zagranicznych p. dr. Wysocki w towarzystwie dyrektora departamentu Jędrzejewicza oraz dyrektora protokołu dyplomatycznego Romera przyjął na specjalnej audjencji barona Togo, senatora, prezesa stowarzyszenia polsko-japońskiego w Tokio, który po zwiedzeniu P. W. K. i Gdyni odwiedził Warszawę.

Szwedzki min. obrony krajowej w Warszawie.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.
Jutro przyjedzie do Warszawy incognito minister obrony krajowej Szwecji pułk. Malmberg, który będzie przyjęty przez szefa sztabu głównego gen. Piskora i drugiego min. spraw wojskowych gen. Fabrycego.

Rozczarowanie w Kownie.

KOWNO, 14 IX. (Pat.) — W litewskich kręgach rządowych daje się zauważyć rozczarowanie co do możliwości pomyślnego dla Litwy zakończenia zw. sprawy wileńskiej. W związku ze sprawą Pleckajstisa litewskie ministerstwo spraw wewnętrznych stwierdza w wydanym dziś komunikacie: Powstała wątpliwość, czy Liga Narodów będzie mogła kiedykolwiek rozwiązać sprawę wileńską.

Manewry wojsk sowieckich.

MOSKWA, 13 IX. (Pat.) Dziś w nocy nad granicą polską w okręgu bobrujskim rozpoczynają się manewry oddziałów czerwonej armji. W manewrach, oprócz wojska, mają wzięty udział organizacje ochotnicze, komсомолы, organizacje walki gazowej, Czerwony Krzyż i t. d. Na dni ćwiczeń urzędowo 27 ruchomych kinoteatrów celem wzmocnienia akcji propagandowej.

Obrazy sionistów

LONDYN, 13 IX (Pat.) W ciągu ostatnich kilku dni obradowały w Londynie komitet wykonawczy światowej organizacji sionistycznej oraz komitet administracyjny rozszerzonej agencji żydowskiej. W obradach, które zakończyły się wczoraj, brali udział, jako delegaci Żydów polsk. posłowie Reich, Farbstein i Grünbaum.

Ekipa jeźdźców polskich na międzynarodowe konkursy hippiczne

WARSZAWA, 14 IX (Pat.) W dniu 16 b. m. wyjeżdżają do Rygi trzej jeźdźcy polscy udający się na międzynarodowe konkursy hippiczne. W skład ekipy weszli: rtm. Trenkwald, rtm. Lewicki i por. Sałęga, którzy zabierają ze sobą 6 koni. W konkursach ryskich uczestniczyć będą zespoły 6 narodowości.

Na otwarcie traktu wileńskiego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

W dniu 17 b. m., we wtorek oprócz min. Morawskiego, jak się dowiadujemy, przybędą minister pracy i opieki społecznej Prystor, wiceminister robót publicznych inż. Górski oraz szereg wyższych urzędników ministerjalnych, ponadto z gościami zamiejscowymi wojewodowie białostocki Kirst i nowogrodzki Bezkowicz.

Kto wygrał.

WARSZAWA, 14 IX. (Pat.) Dziś w 7-m dnju zliczenia V-ej klasy 19-tej Polskiej Państwowej Loterii Kasinowej, głównej wygranej padły na numer następujący: po 60 tys. zł. — 66.141.133.709, 25 tys. zł. — 5.831.15 tys. zł. — 50.030, po 10 tys. zł. — 16.868, 39.820, po 5 tys. zł. 49.965, 83.161. —

Z CAŁEGO ŚWIATA

Kłopoty Anglików ewakuowanych z Nadrenji.

Anglik, jak żaden prawie inny mieszkaniec Europy, do szczęścia domowego potrzebuje zwierząt domowych, psów i kotów. Czarny kot jest symbolem pomyślności, a wszelkie zwierzęta otaczane są niezwykłą pieczołowitością i czułością. Nic więc dziwnego, że „Tommy”, żołnierz angielski, skazany na dłuższy pobyt w obcym kraju, poza służbą i zwyklemi rozrywkami szuka ukojenia tęsknoty, trzymając sobie jednego lub więcej ulubieńców. Obliczono, że co dziesiąty żołnierz angielski zamierza przywieźć ze sobą z Nadrenji psa lub kota, z którym łączy go duża lub nawet krótsza przyjaźń. Ponieważ armja okupacyjna wynosi 6000 ludzi, więc władze angielskie mają przed sobą problem, jak przetransportować 600 psów i kotów z uwzględnieniem przepisowej w Anglii sześciomiesięcznej kwarantanny.

Kwarantanna obowiązuje, z powodu obawy zawleczenia wszakielizny. Trzeba więc wynaleźć odpowiednie miejsce na kwarantannę. Koszty transportu i kwarantanny wyniosić będą 12 funtów (funt 23 zł. 50 gr.) od sztuki. Z tego każdy z właścicieli musi na utrzymanie przez trwanie kwarantanny zapłacić 2 funty, tak, że koszt rządowe wyniosą 6000 funtów, czyli prawie 1/3 miliona złotych.

Nowoczesne wymuszanie zeznań.

W Los Angeles zastosowano elektryczny sposób indagowania. Podjętym wysiłkiem na działanie prądu elektrycznego w tak zwanych „shadowbox” i tam poddaje się ich ustawicznemu działaniu naprzemian, to oświetlającego światła, to znowu pracującego gorąca.

Jest to tortura tak okropna, że opisy chińskich tortur, pokazane nam w literackim, przejawiającym opisie o „chińskich ogrodach”, uważać można za zabawkę.

Osobnicy poddani działaniu promieni elektrycznych w krótkim momencie wpadają w dotkliwą psychozę, w której stają się nieodporni na wszelki wpływ i zazniają to co było, a słabsze indywidualnie także wszystkie inne, co się im odpowiednio zasugeruje. Badani, ustawieni na estradzie, są badający przed nią, przepięciem światła ostlepiący badanych, że zupełnie nie widzą urzędników urzędu kryminalnego, styszą tylko ich pytający głos.

W sądach niemieckich pojawił się nowy sposób wykrywania zbrodniarza, są to różnego rodzaju jasnowidze i czarodzieje. W procesie niewinnie straconego w Niemczech Jakubowskiego, zeznawał taki osobnik, jako świadek, w innym sensacyjnym procesie, powołano do pomocy wykrycia zbrodniarza „jasnowidzącą” p. Elzę Gunther-Geffers z Instortburga. Doskonałe ilustracje do tych wypadków znajdujemy w ostatnim zeszyście „Wynalazki i odkrycia”.

Giełda warszawska z dn. 14 IX. b. m.

WALUTY I DEWIZY:

Dolary	8,88 1/2 — 8,88 1/2
Belgia	123,95 — 123,64
Holandia	357,45 — 358,35 — 356,55
Londyn	4 — 3 1/2 — 4,12
Nowy Jork	8,90 — 8,92 — 8,88
Parýz	34,89 — 34,80
Praga	26,38 1/4 — 26,32 1/4
Szwajcaria	171,77 1/4 — 171,34 1/4
Stokholm	228,95 — 228,35
Wiedeń	125,51 1/2 — 125,23 1/2
Wloeny	46,65 — 46,53 1/2
Marka niemiecka	212,30

Papiery procentowe: Pożyczka inwestycyjna — 120,25 Premj. dolarowa — 60.
5% konwersyjna 49,51 — 49,50. 6% dolar. 85.
5% kolejowa 46,75. 8% L. Z. Banku Gosp. Krajowego. 1 Banku Roln., obl. Banku Gosp. Krajowego 94. To same 7% — 83,25. 8% ziemskie 65,25 — 65,50.
Akcje: Bank Polski 1/3 — 174,75. B. Handlowy 116 — 117. Zachodni 70. Spółek Zarobkow. 78,50. Cegielski 41 — 40,50.

Wspomniałem na wstępie, że dygresje Chesterton'a na marginesie charakterystyki Dickens'a są niekiedy dbarziej interesujące od wywodów ściśle łączących się z tematem jego pracy.

Można wypisać je z oddzielnej książki, zatyłowanej: „Zdłute myśli Chesterton'a”. Charakterystyka one doskonale jego kierunek zainteresowań i temperament. Odsłaniając tajemnice Dickens'a Chesterton odsłania jednocześnie samego siebie.

Chesterton o Dickensie.

(Dokończenie).
Tymczasem Dickens „jest zuchwałym przykładem tego, co się dzieje, kiedy wielki geniusz literacki na literackie gusta pokrewnie gustom ogółu nie znaczy to, że schlebiał upodobaniom tłumów, że zniżał się do poziomu przeciętności. Dickens nie pisał tego co lud żądał, Dickens sam pragnął tego... Wyrażał niezwykłą siłą i świetnością rzeczy bliskie umysłom pospolitym i to stanowiło jego potęgę. I zaraz potem złośliwa uwaga, jeden z tych paradoksów, któremi Chesterton lubi umacniać swoje tezy: „A skoro mówię że każdy rozumie Dickens'a, nie twierdząc przez to, że Dickens jest dostosowany do niewykształconych umysłów. Twierdząc, że jest tak prosty, że nawet uczeni mogą go zrozumieć... Jednym słowem rzeczy proste są dostępne dla wszystkich, nawet dla ludzi niepospolitych... Co najbardziej uderza Chesterton'a w twórczości Dickens'a, w czym widzi istotę jego wielkości? Otóż wielkość swą autor „Małej Dorrit” zawdzięcza nieokreślonej fantazji, z której wydobwał i kształtował rzeczy i postacie, przestając swymi rozmiarami granice i miarki codziennego życia. Dickens jest twórcą w dostojnym i najpełniejszym znaczeniu tego wyrazu. Nie kopiuje rzeczywistości, nie zbiera wzorków z życia jak

jak zwykli, trochę skłonni do dziwactwa ludzi, a miary ich zachowania należałoby szukać gdzieś w czwartym wymiarze. Tam gdzie Dickens stara się zbliżyć do rzeczywistości i maluje typy na mistyczne, tam — jak twierdzi Chesterton — przestaje być sobą i bardzo wiele traci jako artysta. Bo jego żywiołem jest niekrepowana niemożność własna wyobraźnia, gdzie rządzą prawa inne niż te, którym podlegają zwykli śmiertelnicy, gdzie logika ludzka nabiera cech absurdu, absurd zaś staje się koniecznością. To też jeżeli chodzi o porównanie Dickens'a z innymi pisarzami Chesterton wymienia Rabelais'a autora „Gargantui” podkreśla, że „poczucie groteskowości wszechświata przepływało przez mózg i ciało Dickens'a niby szalona krew elfów”, wylewając się na zewnątrz w kształcie tak dziwnych i nieprawdopodobnych postaci, jakich pełno w jego najlepszych powieściach.

I to stanowi nie tylko o wielkości, o geniuszu twórcy Pickwicka, ale i o niezmiślności dzieła dickensowskiego. Czas nie może wyrządzić im szkody, jak utworom realistycznym, gdzie zapisuje się „każdy szczegół przemijającej mody”, gdzie twórczość jest wynikiem obserwacji, a nie jak u Dickens'a — presji!

Wspomniałem na wstępie, że dygresje Chesterton'a na marginesie charakterystyki Dickens'a są niekiedy dbarziej interesujące od wywodów ściśle łączących się z tematem jego pracy. Można wypisać je z oddzielnej książki, zatyłowanej: „Zdłute myśli Chesterton'a”. Charakterystyka one doskonale jego kierunek zainteresowań i temperament. Odsłaniając tajemnice Dickens'a Chesterton odsłania jednocześnie samego siebie.

sadnie, nie można go obronić, choćby się dał uzasadnić.”
Z innych powiedzeń Chesterton'a, już nie mających prawie żadnego związku z głównym tematem chciałbym przytoczyć tylko dwa, które aczkolwiek mają odnosić się do wad społeczeństwa angielskiego, jednakowoż nie są obce naszemu społeczeństwu. Jedną z nich określa znakomity pisarz w ten sposób: „wieczne uprzejme powtarzanie połowicznie — patriotycznych prawd; wieczne smarowanie samych siebie tem samem stęchem masłem, a ponad wszystko — zuchwałe zacepki względem drobnych nieprzyjaciół, lub też gwałtowne wyzywanie bardzo odległych wrogów”. Wśród tego rodzaju umysłów jednoznacznie krzewi się pogląd, że „dobry patriota jest to człowiek zadowolony ze swojej ojczyzny”, który to pogląd nazwa Chesterton zasadniczym warjactwem”. Wogóle trzeba to stwierdzić, że biografię Dickens'a nie szczędził swym rodakom gorzkich uwag, z których bardzo wiele znalazłoby zastosowanie na gruncie polskim. Ale trzeba zapoznać się z nimi bezpośrednio. Mojem zadaniem było zwrócić uwagę czytelników na tę mądrą książkę i zachęcić gorąco do przeczytania jej. I jestem przekonany że fakty nie pożąają nawet ci, których ani Chesterton ani Dickens (jako pisarze angielscy) nie nie obchodzą.
Tadeusz Łopalewski.

Polska młodzież akademicka w Litwie.

Od dwóch lat młodzież polska na Litwie, kształcąca się w wyższych uczelniach krajowych i zagranicznych, zbiera się co rok przy końcu ferii letnich w Kownie, aby zamknąć bilans swej całorocznej pracy społecznej i nakreślić jej plan na najbliższą przyszłość.

Ostatniej soboty i niedzieli odbył się w Kownie trzeci z kolei zjazd, jako walne zgromadzenie związku polskiej młodzieży akademickiej Litwy, założonego w listopadzie ubiegłego roku na podstawie uchwał dwóch poprzednich zjazdów. Ten trzeci zjazd był stosunkowo najliczniejszy i miał najpoważniejszy program pracy. Obrady zajął prezes tymczasowego zarządu związku p. St. Mikulicz-Radecki. Na przewodniczącą zjazdu obrany został przez akklamację p. A. Gojzewski.

Po odczytaniu gratulacji i depesz w imieniu polskiego komitetu organizacyjnego i towarzystwa „Pochodnia”, wygłosił przemówienie prezes tego towarzystwa, p. Budziński. Właściwie obrady zapoczątkowało sprawozdanie zarządu związku, w którym sekretarz p. Z. Ugliński zobrazował historię i obecny stan ruchu organizacyjnego naszej młodzieży akademickiej w Litwie. Początki tego ruchu datują się od chwili, gdy pierwsi wychowankowie polskich szkół średnich na Litwie zaczęli opuszczać ławę szkolną i udawać się na wyższe studia. Wtedy też zostały ustalone podstawowe cele i zasady tego ruchu, głoszące, że naczelnym obowiązkiem polskiej młodzieży akademickiej Litwy jest stworzenie w przyszłości kadrów inteligencji, których potrzebą stała się straża praw i interesów narodowych 200-tysięcznej ludności polskiej w tym kraju. Dla lepszego przygotowania do swych przyszłych zadań młodzież ta zaczęła tworzyć własne zrzeszenia i obecnie niema

już ośrodka uniwersyteckiego, w którymby Polacy z Litwy byli nie zorganizowani. W ubiegłym roku akademickim 1928/29 do liczby zrzeszeń tych przybyły dwa nowe: związek studentów-polaków z Litwy w Bernie Murawskim i korporacja „Antevia” w Kownie. Z biegiem czasu wyłoniła się konieczność centralizacji ruchu organizacyjnego, wyrazem czego było wydawanie od kwietnia 1927 r. w Kownie pisma „Iskry”, a następnie założenia związku polskiej młodzieży akademickiej Litwy.

Sprawozdania z życia i działalności poszczególnych środowisk akademickich przedstawiają korzystny stan rzeczy. Środowiska takie znajdują się w Wiedniu, (korporacja „Samogitia”, która pozatem nawiązała bliższe stosunki z jugosłowiańskim związkiem młodzieży akademickiej „Słoga”, bułgarskim „Ociec-Pejsej”, oraz ze związkiem studentów litwinów „Lithuanja”), w Antwerpii, Brukseli, Gandawie, Lauvain, Liège i Gembloux, dalej w Paryżu, Nancy i Grenoble, wreszcie w Pradze i Bernie morawskim.

Ostatnie sprawozdanie wygłosił p. Z. Mirowski, prezes Zjednoczenia Polaków Studentów Uniwersytetu Litewskiego. Zjednoczenie skupia w sobie 75% młodzieży polskiej, studiującej na uniwersytecie litewskim. W grudniu ub. r. Zjednoczenie wzięło udział proraz drugi w dorocznym wyborach do przedstawicielstwa studentów uniwersytetu w Kownie, uzyskując razem 136 głosów (2 mandaty).

Działalność samopomocowa związku polskiej młodzieży akademickiej Litwy opiera się głównie na funduszach towarzystwa „Pochodnia”, któremu walne zebranie uchwaliło wyrazić uznanie i podziękowanie.

K. B.

Kryzys w rosyjskiej partii komunistycznej.

Kryzys w partii komunistycznej ZSSR zatacza z dnia na dzień coraz szersze kręgi. Organy sowieckie z całą stanowczością kontynuują swą ofensywę przeciwko Bucharinowi, a walka ta stopniowo zaczyna coraz silnie przenikać również do organizacji prowincjonalnych partii i do prowincjonalnych organów prasowych. Pisma sowieckie poświęcają znowu bardzo dużo miejsca polemikom wewnętrznopolitycznym, rozstrząsając nader szczegółowo obecną sytuację w łonie stronnictwa komunistycznego. Jak niepewne stosunki panują w chwili obecnej w kompartii, wynika najlepiej z wydarzeń, które w jednym ze swych ostatnich numerów opisała „Komsomolskaja Prawda”. Centralny zarząd organizacji młodzieży komunistycznej stwierdził, że w okręgowym Komitecie Komsomolu na północnym Kaukazie popełnione zostały pewne „błędy polityczne” i że miejscowy zarząd organizacji jest „słaby”. Wobec tego wystosowano do okręgowego komitetu specjalne pismo z rozkazem „wyrównania linii”. Okręgowy komitet kaukaski nie ominiął wprawdzie na wezwanie to zareagować, uczynił to jednak w sposób dość osobliwy. Mianowicie w szeregu miejscowości zwołano zebrania członków Komsomolu i... poddano na nich jaknajstraszniejszą krytykę zarządzenia centralnego komitetu organizacji. Przywódca miejscowej młodzieży komunistycznej nie dopuścił nawet do opublikowania „rozkażu” centrali w organie komsomolców „Bolszewickaja Smiena”, a sekretarz dońskiego komitetu okręgowego poszedł nawet tak daleko, że wyrzucił bez pardonu z organizacji tych wszystkich komsomolców, którzy odważyli się pochwalić stanowisko centralnego zarządu związku młodzieży komunistycznej. W rezultacie na ple-

narnem posiedzeniu czarnomorskich organizacji komsomolskich uchwalono zostać referat sekretarza komitetu północno-kaukaskiego, kończący się słowami: „Decyzja centralnego komitetu jest niestuszna. Przygotujcie się do walki przeciwko decyzji centralnego komitetu”.

Podobne wiadomości, świadczące najwymowniej o ponownym rozpętaniu się namiętności politycznych w łonie organizacji komunistycznych, nadchodzą do Moskwy również z innych prowincji. Między innymi bardzo poważne tarcia ideowe wybuchły ostatnio w leningradzkiej organizacji partii komunistycznej, gdzie przeciwnicy obecnego oficjalnego kursu politycznego kompartii z coraz większą odwagą i stanowczością występują przeciwko rozmaitym poczynaniom rządu moskiewskiego. Na stroje opozycyjne przejawiają się również w niektórych instytucjach wydawniczych (m. in. w redakcji „Prawdy”), w trustach gospodarczych i t. d. Jak donoszą z Niżnego Nowogrodu, i tam doszło w czasach ostatnich do ostrych wystąpień opozycjonistów przeciwko „oficjalnej linii”. Cały szereg przywódców ruchu komunistycznego w mieście tem, stanął ma niebawem przed sądem z powodu „skrzywienia linii” polityki komunistycznej.

Przytoczone powyżej fakty stanowią zaledwie nieznaczny ogień w lańcuchu coraz bardziej mnożących się wystąpień malkontentów komunistycznych przeciwko metodom obecnego kierownictwa partii. Walka Stalina z malkontentami tymi, która na skutek ostatnich wydarzeń w łonie stronnictwa bolszewickiego, zyskała ponownie na swej intensywności, potrwa tym razem niewątpliwie dłużej czasu.

Pożegnanie parlamentarzystów francuskich.

GDAŃSK, 14.IX (Pat). Grupa parlamentarzystów francuskich po zwiedzeniu Gdyni odjechała wczoraj popołudniu statkiem Żegluga Polskiej do Gdańska. Po zwiedzeniu portu gdańskiego parlamentarysty podejmowani byli przez p. min. Strasburgera z małżonką. W czasie przyjęcia komisarz generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku p. Strasburger wygłosił przemówienie pożegnalne do parlamentarzystów francuskich.

Francuski min. handlu na P. W. K.

POZNĄŃ, 14.IX (Pat). Dziś przed południem przybył do Poznania samochodem z Bonikowa francuski minister handlu Bonnefous z małżonką. Ministrowi towarzyszył radca ministerjalny p. Lorrain i sekretarz osobisty. Min. Bonnefous zatrzymał się w hotelu Polonia, skąd udał się około godz. 11 na Zamek celem złożenia wizyty ministrowi Kwiatkowskiemu. Następnie min. Kwiatkowski rewizytował min. Bonnefous w towarzystwie min. Bertonięgo, radcy M. S. Z. Wyżynskiego i grona wyższych urzędników, i udekorował min. Bonnefous wielką wstęgą orderu Polonia Restituta.

Około godz. 12 przybyli ministrowie Bonnefous i Kwiatkowski, ambasador Laroche i min. Bertonię oraz ich otoczenie do wstępującego reprezentacyjnego P. W. K.

Po uroczystym akcie powitania goście udali się na zwiedzenie działu przemysłowego, oprowadzani przez ministrów Kwiatkowskiego i Bertonięgo oraz członków dyrekcji P. W. K.

Wiedeński min. finansów w Warszawie.

WARSZAWA, 14.IX (Pat). W dniu 13 b. m. pociągiem pospiesznym wieczornym przybył z Poznania do Warszawy lotewski minister finansów Petrowicz w towarzystwie posła lotewskiego p. Nuksy i radcy Zalta. Po godzinnym pobycie w Warszawie i krótkim posiłku p. minister Petrowicz udał się w drogę powrotną do Rygi.

RYGA, 14.IX (Pat). Dziś wieczorem do Rygi powrócił z Polski lotewski minister finansów Petrowicz i rolnictwa Albering, którzy zwiedzili w Polsce wystawę poznańską i spotkali się z polskimi ministrami skarbu i rolnictwa. Obaj ministrowie lotewscy są zachwyceni Wystawą. Serdeczność przyjęcia, jak oświadczają, przewyższyła wszelkie oczekiwania. Ze wszystkiego widać, że Polska w ciągu 10 lat swej odzyskanej niepodległości rozwinęła swe życie gospodarcze w bardzo wysokim stopniu. Wystawa poznańska jest najlepszym odzwierciedleniem osiągniętych przez Polskę w dziedzinie gospodarczej rezultatów.

Dziesięciobój o mistrzostwo Polski.

WARSZAWA, 14.IX (Pat). W sobotę rozpoczął się dziesięciobój o mistrzostwo Polski. Na starcie stanęło 7 zawodników. 100 metrów pierwszy — Cejzik 11,5, skok wzdłuż — Wiecezorek 6,15, skok wwyż — Cejzik 175, 400 metrów — Cejzik 51,4. Po pierwszym dniu prowadzi Cejzik (Polonia), który uzyskał świetny wynik 3747,73 punkty po pięciu konkurencjach, drugi — Meyro (Polonia) 3337,53 punkty, trzeci — Wiecezorek (3 p. sap. Wilno) 3070,90 punktów, czwarty — Urbanik (Warta) 2846,31 punktów, piąty — Fryszczyn (Polonia) 2823,85 punktów.

Stowacy żądają autonomii

WIEDEN, 19 IX (Pat). „Relchs-post” podaje doniesienia „Narodnich List” z Bratislavy: Słowacka partia ludowa odbyła w Stopolczy wielkie zgromadzenie, w którym wzięło udział 15 tys. osób. Po przemówieniu ks. Hlinki przyjęto rezolucję, która domaga się w pierwszym rzędzie, by umowa, zawarta w Pittsburgu, stała się ustawą i by autonomia słowacka została urzeczywistniona. Rezolucja zaznacza, iż słowacka partia ludowa stoi z całą stanowczością po stronie tych, którzy walczą w obronie autonomii słowackiej, cierpią za nią i narażają się na przesładowania. Rezolucja podnosi, że stronnictwo nie opuszczy tych bojowników. W końcu rezolucja żąda, by jaknajprędzej zostały załatwione kwestie słowackich szkół kościelnych, kwestia utworzenia rady szkolnej krajowej i kwestia oddania skonfiskowanych dóbr kościelnych.

PRAGA, 14 IX (Pat). Organ słowackiego stronnictwa ludowego „Slovak”, w dzisiejszym częściowo skonfiskowanym, artykule wstępnym oświadcza, że Słowackie stronnictwo ludowe nie ma obecnie zaufania do żadnego stronnictwa czeskiego, nie wyrażając stronnictw rządowych. W dalszym ciągu pismo domaga się rozwiązania parlamentu, niemożliwego w swoim obecnym składzie, i dania możliwości wypowiedzenia się w nowych wyborach. Możliwość wystąpienia słowackiego stronnictwa ludowego z koalicji pismo nie porusza.

Międzynarodowy turniej szachowy.

WIESBADEN, 14.IX. (Pat). Przewidywania łatwego zwycięstwa Alechina nad Bogolubowem w meczu o mistrzostwo świata zostały wczoraj zachwiane. Ażkolwiek porażka mistrza świata nastąpiła wskutek jego ryzykownej i agresywnej gry, to jednak wskazuje ona, że jest on zdolny do popelnienia omyłek i nie ma tej rażącej przewagi nad swym przeciwnikiem, jak to przed rozpoczęciem meczu przewidywano. Stan meczu: dwie partie — remis i po jednej wygranej.

Wzrost eksportu towarów z Polski.

Dotychczasowy wzrost eksportu towarów z Polski w ub. mies. sierpnia ponownie wzrósł w porównaniu do miesiąca lipca. Nadwyżka ta wynosi przeszło 4 mil. zł. Dokładne cyfry bilansu handlowego ogłoszone zostaną jak zwykle w drugiej połowie miesiąca.

Reforma sądownictwa niemieckiego.

KOLONJA, 14.IX (Pat). Obradujący tu VIII walny kongres przedstawicieli sądownictwa niemieckiego powzwał między innymi rezolucję, wypowiadającą się za zasadniczą reformą niemieckiego sądownictwa.

Dział ubezpieczeń na życie w P. K. O.

Dział ubezpieczeń na życie, uruchomiony przez Pocztową Kasę Oszczędności w lipcu 1928 r., rozwinął w ciągu okresu sprawozdawczego (lipiec 1928 — sierpień 1929) szeroką działalność ubezpieczeniową, skierowaną głównie na pozyskanie drobnych ubezpieczeń, dostępnych dla jaknajszerszych warstw ludności.

W ciągu 14 mies. działalności ubezpieczeniowej P. K. O. pozyskała 12.150 ubezpieczonych na łączną kwotę ubezpieczenia przeszło 42 milionów złotych. —Przeciętnie miesięcznie wystawiono w okresie sprawozdawczym — 900 polis, na łączną sumę ubezpieczenia 3 mil. zł.

Analiza portfeli ubezpieczeniowego przedstawia się następująco:

Ubezpiecz. na sumę do 2.000 zł. —	44,0%
„ od 2.000 do 5.000 zł. —	41,0%
„ od 5.000 do 9.000 zł. —	2,5%
„ na sumę 10.000 zł. —	12,5%

Dowodzi to iż znaczna większość do 85% ubezpieczeń nie przekracza sumy 5.000 zł. są to więc ubezpieczenia drobne, z których wynika, iż P. K. O. dotarła do sfer małoza- możnych, co było głównym celem wprowadzenia tego działu.

Wiek wstępu ubezpieczonych dzieli się na następujące grupy:

w wieku od 15 — 30 lat —	32,0%
„ „ 31 — 40 lat —	40,0%
„ „ 41 — 50 lat —	23,0%
„ „ ponad 50 lat —	5,0%

Podług czasu trwania ubezpieczenia dzielą się na grupy:

na lat 1 — 10 —	3,0%
„ „ 11 — 15 —	54,0%
„ „ 16 — 20 —	24,5%
„ „ 21 — 25 —	18,5%

Z poszczególnych taryf największą popularnością cieszą się ubezpieczenia mieszane, bo stanowią 82% portfeli. Pozostałe 18% przypada na ubezpieczenia posagowe.

Badając zawody ubezpieczonych widzimy że:

pracownicy biurowi, urzędnicy i wojskowi stanowią —	42%
pracownicy handlowi i przemysłowi, rzemieślnicy, robotnicy stanowią —	27%
kapitałnicy, kupcy, wolne zawody —	23%
rolnicy —	3%
inne zawody nieokreślone —	5%

NOWOŚCI WYDAWNICZE

350-ciolecie U. S. B.

Przed paru dniami ukazał się z druku III tom Rocznika Prawniczego Wileńskiego, organu Wydziału Prawa i Nauk Społecznych U. S. B. oraz Towarzystwa Prawniczego im. Danilowicza. Jest to jednocześnie księga pamiątkowa, ku uczczeniu 350-lecia istnienia i 10-lecia wskrzeszenia Uniwersytetu Wileńskiego; pierwsze z tego rodzaju wydawnictwo, związanych z państwowymi uroczystościami uniwersyteckimi. Luksusowo wydany tom, o objętości przeszło 1000 stron druku, poza częścią jubileuszową, obejmuje szereg rozpraw naukowych ze wszystkich dziedzin nauk prawnych, przeglądy ustawodawstwa i orzecznictwa sądowego za lata 1927—28, oraz kronikę. Poszczególne tomy są do nabycia, po 24 złote egzemplarz, w księgarniach wileńskich (Skład główny u J. Zawadzkiego) i w Administracji rocznika, Seminarjum Prawne U. S. B., Uniwersytecka 7.

Najwspanialsze dzieło sztuki filmowej

SIÓDME NIEBO

W rol. gł. **Janet Gaynor i Charles Earrel**

9565 Jutro w kinie „LUX”.

Anglo-amerykańskie porozumienie na morzu.

Głosy prasy niemieckiej.

BERLIN, 14.IX. (Pat). „Germania” w depeszy z Londynu, omawiając rokowania angielsko-amerykańskie w sprawie porozumienia na morzu, podkreśla, iż nie należy już teraz liczyć się z możliwością niepomyślnego wyniku rokowań o ile chodzi o Anglię i Amerykę. W dalszym ciągu jednak „Germania” stwierdza, że jeżeli Anglia będzie trwała przy swoim żądaniu, dotyczącem 15 wielkich krążowników, które to żądanie stałe było wysuwane ze strony admiralacji brytyjskiej, jako żądanie minimalne, to Hoover nie będzie w stanie przeprowadzić zmniejszenia amerykańskiego programu budowy krążowników. Z tego względu można przypuszczać, że istotne ograniczenie amerykańskich planów zbrojnych nie może być obecnie brane pod uwagę. Myśl istotnego ograniczenia będących w toku zbrojeń jest więc porzuczona. Obecnie uwaga koncentruje się jedynie na zwolnieniu tempa budowy przyszłych okrętów wojennych.

Dziennik przewiduje, iż zrealizowanie amerykańskiego programu budowy krążowników wywoła nieo-

czekiwane żądania Japonii, a w rezultacie najprawdopodobniej wywoła również zaniepokojenie Australii. Istnieje też niebezpieczeństwo narażenia na szwank równowagi pomiędzy technicznymi i politycznymi żądaniami, wyrażonemi ze strony Londynu. Z tego powodu Hoover i Mac Donald będą musieli się gruntownie zastanowić, zanim zrealizują porozumienie na obecnych podstawach. Poza tem, wedle dziennika, porozumienie angielsko-amerykańskie ma również obejmować określenie ogólnego tonnażu dla łodzi podwodnych. Kompromis morski, zawarty w swoim czasie pomiędzy Francją i Anglią zdaje się być bez znaczenia. Międzynarodowe oddziały tej zmiany sytuacji okazały się w całej pełni, gdy stanie się aktualną sprawa zaproszenia do obecnych rokowań Francji i Włoch.

W konkluzji dziennik oświadcza, iż porozumienie angielsko-amerykańskie ma znaczenie polityczne, a nie techniczne. Porozumienie będzie polityczną demonstracją obustronnej woli pokojowej na podstawie zasad paktu Kolegja.

„Oszczęda ten, kto kupuje dobry krajowy towar i nie przepłaca”

Polska Składnica Galanteryjna

WYTWÓRNIA POŃCZOK, SKARPET I RĘKAWICZEK

FRANCISZEK FRŁCZKA

Telefon 6-46. — Wilno — ul. Św. Janki Nr 6.

Najtańsze źródło kupna nici, pończoch, skarpet i bielizny.

W. SOMERSET MAUGHAM.

PRZED WZYTA.

(Z cyklu „SAMOTNE DUSZE”).

Przekład autoryzowany Janiny Sujkowskiej.

Wdowa milczała przez chwilę, bawiąc się bezzmyslnie brązową figurką, która stała przy niej na stoliku. Był to również prezent od Harolda.

— Uważałam, że ze względu na Joasie, lepiej będzie, jeśli wszyscy będą myśleć, że jej ojciec umarł na febrę. Nie chciałam, żeby o tem wiedziała.

— Postawiłaś nas w okropnie przykrem położeniu—rzekła gniewnie Katinka. — Gładys Heywood robiła mi wyrzuty, że nie powiedziałam jej prawdy. Trudno mi ją było przekonać, że sama nic o tem absolutnie nie wiedziałam. Mówiła, że ojciec jej był bardzo wzburzony. Mówił, że zwazywszy na naszą długą przyjaźń, serdeczne stosunki i na fakt, że wam dawał słub i t. d., powinniśmy mu byli okazać zaufanie. A w każdym razie, jeżeli nie chcieliśmy mu powiedzieć całej prawdy, to nie powinniśmy byli kłamać.

— Przyznaję mu najzupełniejszą rację — rzekła kwaśno pani Skinner.

— Naturalnie usprawiedliwiłam się wobec Gładys, że nie stało się to z naszej winy. Powiedzieliśmy

im to, co wiedzieliśmy sami — co tyś nam powiedziała.

— Mam nadzieję, że nie popuści ci to gry — zauważyła Milka.

— Pozwól sobie powiedzieć, moja droga, że twoja uwaga jest w najwyższym stopniu niewłaściwa — wykrzyknął ojciec.

Wstał z krzesła, przeszedł przez pokój i siłą przywyczerpania zatrzymał się przed kominkiem z odrzuconymi wtył połamami.

— To była moja osobista sprawa — odpowiedziała Milka — i miałam prawo zachować ją w tajemnicy.

— Chyba nie żywisz żadnego uczucia dla matki, jeżeli jej nawet tego nie powiedzieliś — wtrąciła sentencjonalnie pani Skinner.

Wdowa wruszyła ramionami.

— Mogłaś wiedzieć, że to przedziej czy później wyjdzie na jaw — rzekła Katinka.

— Jakim sposobem mogłam przewidzieć, że dwóch starych plotkarzy zainteresuje się moja osoba?

— Biskup mówił, że był na Borneo. Naturalna rzecz, że Heywoodowie zapytali go wtedy, czy znał ciebie i Harolda.

— To nie ma nic do rzeczy — przerwał pan Skinner. — Uważam,

że powinnaś nam była ujawnić prawdę, a my zdecydowalibyśmy, jak się do tej katastrofy ustosunkować. Jako prawnik mogę cię zapewnić, że ukrywanie się z cembem na dłuższy dystans pogarsza sytuację.

— Absurd, żeby od znajomej dowiadywać się o szczegółach śmierci rodzzonego szwagra. Wyszliśmy wszyscy w okropnie głupim świetle. Biskup chciałby cię bardzo zobaczyc, Milko, chce ci wyrazić swoje współczucie.

Urwała. Wdowa milczała.

— Opowiadał, że Milki i Joasi nie było wtedy w domu i, kiedy powróciły, Milka znalazła Harolda, leżącego na łóżku bez życia.

— Musiałas doznać okropnego wstrząśnienia — rzekła ojciec.

Matka zaczęła znowu płakać, ale Katinka dotknęła łagodnie jej ramienia.

— Nie płacz, mamo — poprosiła. — Będziesz miała czerwone oczy i co sobie ludzie pomyślą!

Zapadło milczenie. Pani Skinner wycierała oczy, starając się opanować wzburzenie. Dziwne jej się wydawało, że właśnie w tej chwili miała na głowie toczeń z egreta, ofiarowaną jej przez biednego Harolda.

— To jeszcze nie wszystko — odezwała się znowu Katinka.

Milka podniosła na siostrę spokojnie, lecz baczną obserwację chłodnych oczu. Miała minę osoby, która czeka na jakies słowo i boi się przeoczyć.

— Nie chciałabym cię dotknąć.

Pani Skinner otarła starannie chusteczką oczy, westchnęła, potrząsnęła głową i powróciła do swego krzesła. Katinka bawiła się nerwowo długim łańcuszkiem, jaki miała na szyi.

— Absurd, żeby od znajomej dowiadywać się o szczegółach śmierci rodzzonego szwagra. Wyszliśmy wszyscy w okropnie głupim świetle. Biskup chciałby cię bardzo zobaczyc, Milko, chce ci wyrazić swoje współczucie.

Urwała. Wdowa milczała.

— Opowiadał, że Milki i Joasi nie było wtedy w domu i, kiedy powróciły, Milka znalazła Harolda, leżącego na łóżku bez życia.

— Musiałas doznać okropnego wstrząśnienia — rzekła ojciec.

Matka zaczęła znowu płakać, ale Katinka dotknęła łagodnie jej ramienia.

— Nie płacz, mamo — poprosiła. — Będziesz miała czerwone oczy i co sobie ludzie pomyślą!

Zapadło milczenie. Pani Skinner wycierała oczy, starając się opanować wzburzenie. Dziwne jej się wydawało, że właśnie w tej chwili miała na głowie toczeń z egreta, ofiarowaną jej przez biednego Harolda.

— To jeszcze nie wszystko — odezwała się znowu Katinka.

Milka podniosła na siostrę spokojnie, lecz baczną obserwację chłodnych oczu. Miała minę osoby, która czeka na jakies słowo i boi się przeoczyć.

— Nie chciałabym cię dotknąć.

moja droga — ciągnęła dziewczyna — ale uważam, że powinniś mi powiedzieć o wszystkim, czego się dowiedziałam. Biskup mówi, że Harold pil!

— Boże, mój Boże — krzyknęła pani Skinner. — To coś okropnego: Czy Gładys ci to powiedziała? Coś ty jej na to odpowiedziała?

— Ze to absolutnie nieprawda.

— Oto do czego doprowadza rozbienie tajemnicy — rzekł z irytacją pan Skinner. — Zawsze się tak dzieje. Probuje zataić jakąś rzecz, to rozjeżdża się o niej pogłoski, dziesięć razy gorzej od prawdy.

— Biskup dowiedział się w Singapurze, że Harold popełnił samobójstwo w przystępie delirium tremens. Powinnas temu zaprzeczyć Milko, ze względu na nas wszystkich.

— To straszne — rozpoczynała takie wieści o zmarłym — powiedziała pani Skinner. — I jaki to będzie miało wpływ na przyszłość Joasil!

— Ale co właściwie dało początek tym plotkom, Milko? — zapytał ojciec. — Harold był zawsze bardzo wstręmięzliwy.

— Tujaj — rzekła wdowa.

— Czy pil?

— Jak ryba.

Odpowiedź była tak niespodziewana, a ton tak sarkastyczny, że wszystkich przeszło drzenie.

— Milko, jak możesz mówić w taki sposób o swoim zmarłym mężu? — krzyknęła pani Skinner, zalamując ręce w obcisłych nowych rakawiczkach. Nie rozumiem cię, moje

dziecko! Taka byłaś dzwina od chwili powrotu! Nigdybym nie uwierzyła, że moja córka jest zdolna do takiej oschłości uczuć.

— Daj pokój, mamo — przerwał mąż. — Później o tem pomówimy.

Podszedł do okna, wyjrzał na mały, słoneczny ogród i powrócił na środek pokoju. Wyjął z kieszeni binokle i choć nie były mu w danej chwili potrzebne, wytarł je chustką do nosa. Wdowa popatrzyła na niego ironicznie. Zachowanie się jej było wprost cyniczne. Pan Skinner poczuł się głęboko dotknięty. Skończył z całotygodniową pracą i do poniedziałku był wolny. Powiedział żonie, że garden-party była mu nie na rękę i wolałby wypić spokojnie herbatę u siebie w ogrodzie, cieszyć się jednak w głębi duszy na czekającą go rozrywkę i na spotkanie z biskupem. Choć sama sprawa misyj w Chinach niewiele go obchodziła. I teraz zrobiła się awantura! Nie lubił być kompromitowanym. Ładna historia dowiedzieć się ni z tego ni z owego, że rodzony zięć był pijakiem i samobójcą. Milka gładziła w zamyszeniu swoje białe mankiety. Jej chłód wytracił go z równowagi, ale zamiast do niej zwrócić się do młodszej córki:

— Dlaczego nie usiądziesz, Katinko? Chyba nie brak krzesel w pokoju?

(D. c. n.).

WIEŚCI I OBRAZKI z KRAJU
Inspekcja p. ministra Staniewicza terenu województwa Białostockiego.

W dniach 13 i 14 b. m. p. minister Reform Rolnych prof. Staniewicz dokonał inspekcji prac prowadzonych według granicy Państwa na terenie powiatów białostockiego i grodzieńskiego stwierdzając znaczny postęp i rozwój prac scaleniowych.

W okolicach Suwałk p. Minister specjalnie zainteresował się szkołą rolniczą w Kukowie i stacją hydrologiczną na jeziorze Wigry.

Po przybyciu do Grodna p. Minister trafił w Urzędzie Ziemiemskim na odbywającą się konferencję z osadnikami, w której wziął udział i wygłosił dłuższe przemówienie w sprawach osadniczych treści którego podaje się na innym miejscu.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

W inspekcji p. Ministrowi towarzyszyli dyrektor departamentu ekonomiczno-financego ministerstwa p. Ciborowski, prezes Okręgu Urzędu Ziemiemskiego w Białymstoku, Kędrzyński oraz starostwie i komisarze ziemscy miejscowych powiatów.

KRONIKA

Niedziela 15 Września
Dziś: N.M.P. Bolesnej
Jutro: Euzebji P. M.

Wschód słońca—g. 5 m. 9
Zachód —g. 17 m. 54

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologicznego U. S. B. z dnia 14/IX—1929 roku.

Table with weather data: Ciśnienie, Temperatura, Opady, Wiatr, Minimum, Maximum, Tendencja barometru.

OSOBISTE
Minister Staniewicz w Wilnie. W dniu wczorajszym bawił w Wilnie Minister Ref. Rolnych prof. dr. Staniewicz.

Wiceprezydent Czyż objął urząd. Z dniem onegdajszym wiceprezydent miasta p. W. Czyż powrócił z urlopu i objął urząd.

URZĘDOWA
Lustracja powiatu wileńsko-trockiego. W sobotę dnia 14 b. m. p. Wojewoda Raczkiewicz wyjechał na jednodniową lustrację powiatu wileńsko-trockiego.

ADMINISTRACYJNA
Kary za antysanitarnie prowadzenie lokali. Władze administracyjne zarządziły na wniosek Komisji sanitarnej zamknięcie za antysanitarny stan kawiarni „Wiktoria” przy ul. Królewskiej oraz piwiarni przy zbiegu ul. Mostowej i Arsenalskiej.

SPRAWY PRASOWE
Konfiskata „Głosu Wileńskiego”. W dn. 13 b. m. władze administracyjne zarządziły konfiskatę „Głosu Wileńskiego” na podstawie wiadomości niezgodnych z rzeczywistością i mogących wywołać niepokój publiczny.

MIĘSKA
Przedstawicielstwo. Magistrat m. Wilna podaje do wiadomości, iż z dniem 17-go września b. r. otwarte zostanie Przedzłok Miejskie Nr. 2 przy ul. św. Anny 2.

Z POZCZY
W sprawie oplat za korespondencję z Gdańskiem. Wileńska Dyrekcja pocztowa poleciła podległym urządzeniom i agencjom by przysyłki listowe z W. M. Gdańska, całkowicie opłacone znaczkami pocztowymi polskimi z nadrukami Port. Gdańsk, były traktowane przez urzędy i agencje pocztowe w Polsce jako należące opłacone pocztą zaopatrzenia tych przysyłek listowych przez

Sprowadzenie zwłok J. Lelewela. Komitet sprowadzenia zwłok Joachima Lelewela w Wilnie otrzymał powiadomienie, iż zwłoki zasłużonego historyka przybędą do Gdyni w dniu 17 b. m. W związku z powyższym na spotkanie zwłok z ramienia U. S. B. wydelegowany został ks. prof. Świrski.

Halina Konopacka. W r. 1924 p. Konopacka ustala rekord Polski w rzucie dyskiem, osiągając 28,45, a w rzucie młotem rekord światowy (na wewnętrznych zawodach A. Z. S.), 31,24, lepszy od wyniku francuskiej rekordmanki Mlle Vellu, 30,22.

W r. 1924 p. Konopacka ustala rekord Polski w rzucie dyskiem, osiągając 28,45, a w rzucie młotem rekord światowy (na wewnętrznych zawodach A. Z. S.), 31,24, lepszy od wyniku francuskiej rekordmanki Mlle Vellu, 30,22.

W r. 1924 p. Konopacka ustala rekord Polski w rzucie dyskiem, osiągając 28,45, a w rzucie młotem rekord światowy (na wewnętrznych zawodach A. Z. S.), 31,24, lepszy od wyniku francuskiej rekordmanki Mlle Vellu, 30,22.

W r. 1924 p. Konopacka ustala rekord Polski w rzucie dyskiem, osiągając 28,45, a w rzucie młotem rekord światowy (na wewnętrznych zawodach A. Z. S.), 31,24, lepszy od wyniku francuskiej rekordmanki Mlle Vellu, 30,22.

W r. 1924 p. Konopacka ustala rekord Polski w rzucie dyskiem, osiągając 28,45, a w rzucie młotem rekord światowy (na wewnętrznych zawodach A. Z. S.), 31,24, lepszy od wyniku francuskiej rekordmanki Mlle Vellu, 30,22.

W r. 1924 p. Konopacka ustala rekord Polski w rzucie dyskiem, osiągając 28,45, a w rzucie młotem rekord światowy (na wewnętrznych zawodach A. Z. S.), 31,24, lepszy od wyniku francuskiej rekordmanki Mlle Vellu, 30,22.

W r. 1924 p. Konopacka ustala rekord Polski w rzucie dyskiem, osiągając 28,45, a w rzucie młotem rekord światowy (na wewnętrznych zawodach A. Z. S.), 31,24, lepszy od wyniku francuskiej rekordmanki Mlle Vellu, 30,22.

W r. 1924 p. Konopacka ustala rekord Polski w rzucie dyskiem, osiągając 28,45, a w rzucie młotem rekord światowy (na wewnętrznych zawodach A. Z. S.), 31,24, lepszy od wyniku francuskiej rekordmanki Mlle Vellu, 30,22.

W r. 1924 p. Konopacka ustala rekord Polski w rzucie dyskiem, osiągając 28,45, a w rzucie młotem rekord światowy (na wewnętrznych zawodach A. Z. S.), 31,24, lepszy od wyniku francuskiej rekordmanki Mlle Vellu, 30,22.

W r. 1924 p. Konopacka ustala rekord Polski w rzucie dyskiem, osiągając 28,45, a w rzucie młotem rekord światowy (na wewnętrznych zawodach A. Z. S.), 31,24, lepszy od wyniku francuskiej rekordmanki Mlle Vellu, 30,22.

W r. 1924 p. Konopacka ustala rekord Polski w rzucie dyskiem, osiągając 28,45, a w rzucie młotem rekord światowy (na wewnętrznych zawodach A. Z. S.), 31,24, lepszy od wyniku francuskiej rekordmanki Mlle Vellu, 30,22.

W r. 1924 p. Konopacka ustala rekord Polski w rzucie dyskiem, osiągając 28,45, a w rzucie młotem rekord światowy (na wewnętrznych zawodach A. Z. S.), 31,24, lepszy od wyniku francuskiej rekordmanki Mlle Vellu, 30,22.

W r. 1924 p. Konopacka ustala rekord Polski w rzucie dyskiem, osiągając 28,45, a w rzucie młotem rekord światowy (na wewnętrznych zawodach A. Z. S.), 31,24, lepszy od wyniku francuskiej rekordmanki Mlle Vellu, 30,22.

W r. 1924 p. Konopacka ustala rekord Polski w rzucie dyskiem, osiągając 28,45, a w rzucie młotem rekord światowy (na wewnętrznych zawodach A. Z. S.), 31,24, lepszy od wyniku francuskiej rekordmanki Mlle Vellu, 30,22.

W r. 1924 p. Konopacka ustala rekord Polski w rzucie dyskiem, osiągając 28,45, a w rzucie młotem rekord światowy (na wewnętrznych zawodach A. Z. S.), 31,24, lepszy od wyniku francuskiej rekordmanki Mlle Vellu, 30,22.

W r. 1924 p. Konopacka ustala rekord Polski w rzucie dyskiem, osiągając 28,45, a w rzucie młotem rekord światowy (na wewnętrznych zawodach A. Z. S.), 31,24, lepszy od wyniku francuskiej rekordmanki Mlle Vellu, 30,22.

W r. 1924 p. Konopacka ustala rekord Polski w rzucie dyskiem, osiągając 28,45, a w rzucie młotem rekord światowy (na wewnętrznych zawodach A. Z. S.), 31,24, lepszy od wyniku francuskiej rekordmanki Mlle Vellu, 30,22.

W r. 1924 p. Konopacka ustala rekord Polski w rzucie dyskiem, osiągając 28,45, a w rzucie młotem rekord światowy (na wewnętrznych zawodach A. Z. S.), 31,24, lepszy od wyniku francuskiej rekordmanki Mlle Vellu, 30,22.

RADJO

Fala 385 mtr.
NIEDZIELA, dnia 15 września 1929 r.
10.15: Transmisja dźwięków katedrałnych i nabożeństwo z katedry wileńskiej.

11.45: Sygnal czasu i hejnał. 12.05: Gramofon. 12.50: Wieści z P. W. K. 13.00: Komunikat meteorologiczny. 16.55: Program dzienny, repertuar i chwila literaska 17.15: Gramofon. 17.25: Audycja dla dzieci, Bajeczki dla najmłodszych, wygl. Zula Minkiewiczówna 17.25: Wieści z P. W. K. 18.00: Koncert. 19.00: Uścisk i upadek Uniwersytetu w latach 1792—1797” odczyt z cyklu „Jubileusz U. S. B. wygl. prof. Bronisław Zogolowicz. 19.25: Odczyt prof. H. Mościckiego. 19.55: Sygnal czasu i program na nast. dzień. 20.05: „Studjowje pogodanki. 20.30: Koncert wieczorny. 22.00: Komunikaty. 22.45: Muzyka tańcowa.

PNIEDZIAŁEK, dnia 16 września 1929 r.
11.55: Sygnal czasu i hejnał. 12.05: Gramofon. 12.50: Wieści z P. W. K. 13.00: Komunikat meteorologiczny. 16.55: Program dzienny, repertuar i chwila literaska 17.15: Gramofon. 17.25: Audycja dla dzieci, Bajeczki dla najmłodszych, wygl. Zula Minkiewiczówna 17.25: Wieści z P. W. K. 18.00: Koncert. 19.00: Uścisk i upadek Uniwersytetu w latach 1792—1797” odczyt z cyklu „Jubileusz U. S. B. wygl. prof. Bronisław Zogolowicz. 19.25: Odczyt prof. H. Mościckiego. 19.55: Sygnal czasu i program na nast. dzień. 20.05: „Studjowje pogodanki. 20.30: Koncert wieczorny. 22.00: Komunikaty. 22.45: Muzyka tańcowa.

WTOREK, dnia 17 września 1929 r.
11.55: Sygnal czasu i hejnał. 12.05: Gramofon. 12.50: Wieści z P. W. K. 13.00: Komunikat meteorologiczny. 16.55: Program dzienny, repertuar i chwila literaska 17.15: Gramofon. 17.25: Audycja dla dzieci, Bajeczki dla najmłodszych, wygl. Zula Minkiewiczówna 17.25: Wieści z P. W. K. 18.00: Koncert. 19.00: Uścisk i upadek Uniwersytetu w latach 1792—1797” odczyt z cyklu „Jubileusz U. S. B. wygl. prof. Bronisław Zogolowicz. 19.25: Odczyt prof. H. Mościckiego. 19.55: Sygnal czasu i program na nast. dzień. 20.05: „Studjowje pogodanki. 20.30: Koncert wieczorny. 22.00: Komunikaty. 22.45: Muzyka tańcowa.

Wtorek, dnia 17 września 1929 r.
11.55: Sygnal czasu i hejnał. 12.05: Gramofon. 12.50: Wieści z P. W. K. 13.00: Komunikat meteorologiczny. 16.55: Program dzienny, repertuar i chwila literaska 17.15: Gramofon. 17.25: Audycja dla dzieci, Bajeczki dla najmłodszych, wygl. Zula Minkiewiczówna 17.25: Wieści z P. W. K. 18.00: Koncert. 19.00: Uścisk i upadek Uniwersytetu w latach 1792—1797” odczyt z cyklu „Jubileusz U. S. B. wygl. prof. Bronisław Zogolowicz. 19.25: Odczyt prof. H. Mościckiego. 19.55: Sygnal czasu i program na nast. dzień. 20.05: „Studjowje pogodanki. 20.30: Koncert wieczorny. 22.00: Komunikaty. 22.45: Muzyka tańcowa.

Środa, dnia 18 września 1929 r.
11.55: Sygnal czasu i hejnał. 12.05: Gramofon. 12.50: Wieści z P. W. K. 13.00: Komunikat meteorologiczny. 16.55: Program dzienny, repertuar i chwila literaska 17.15: Gramofon. 17.25: Audycja dla dzieci, Bajeczki dla najmłodszych, wygl. Zula Minkiewiczówna 17.25: Wieści z P. W. K. 18.00: Koncert. 19.00: Uścisk i upadek Uniwersytetu w latach 1792—1797” odczyt z cyklu „Jubileusz U. S. B. wygl. prof. Bronisław Zogolowicz. 19.25: Odczyt prof. H. Mościckiego. 19.55: Sygnal czasu i program na nast. dzień. 20.05: „Studjowje pogodanki. 20.30: Koncert wieczorny. 22.00: Komunikaty. 22.45: Muzyka tańcowa.

Czwartek, dnia 19 września 1929 r.
11.55: Sygnal czasu i hejnał. 12.05: Gramofon. 12.50: Wieści z P. W. K. 13.00: Komunikat meteorologiczny. 16.55: Program dzienny, repertuar i chwila literaska 17.15: Gramofon. 17.25: Audycja dla dzieci, Bajeczki dla najmłodszych, wygl. Zula Minkiewiczówna 17.25: Wieści z P. W. K. 18.00: Koncert. 19.00: Uścisk i upadek Uniwersytetu w latach 1792—1797” odczyt z cyklu „Jubileusz U. S. B. wygl. prof. Bronisław Zogolowicz. 19.25: Odczyt prof. H. Mościckiego. 19.55: Sygnal czasu i program na nast. dzień. 20.05: „Studjowje pogodanki. 20.30: Koncert wieczorny. 22.00: Komunikaty. 22.45: Muzyka tańcowa.

Piątek, dnia 20 września 1929 r.
11.55: Sygnal czasu i hejnał. 12.05: Gramofon. 12.50: Wieści z P. W. K. 13.00: Komunikat meteorologiczny. 16.55: Program dzienny, repertuar i chwila literaska 17.15: Gramofon. 17.25: Audycja dla dzieci, Bajeczki dla najmłodszych, wygl. Zula Minkiewiczówna 17.25: Wieści z P. W. K. 18.00: Koncert. 19.00: Uścisk i upadek Uniwersytetu w latach 1792—1797” odczyt z cyklu „Jubileusz U. S. B. wygl. prof. Bronisław Zogolowicz. 19.25: Odczyt prof. H. Mościckiego. 19.55: Sygnal czasu i program na nast. dzień. 20.05: „Studjowje pogodanki. 20.30: Koncert wieczorny. 22.00: Komunikaty. 22.45: Muzyka tańcowa.

Sobota, dnia 21 września 1929 r.
11.55: Sygnal czasu i hejnał. 12.05: Gramofon. 12.50: Wieści z P. W. K. 13.00: Komunikat meteorologiczny. 16.55: Program dzienny, repertuar i chwila literaska 17.15: Gramofon. 17.25: Audycja dla dzieci, Bajeczki dla najmłodszych, wygl. Zula Minkiewiczówna 17.25: Wieści z P. W. K. 18.00: Koncert. 19.00: Uścisk i upadek Uniwersytetu w latach 1792—1797” odczyt z cyklu „Jubileusz U. S. B. wygl. prof. Bronisław Zogolowicz. 19.25: Odczyt prof. H. Mościckiego. 19.55: Sygnal czasu i program na nast. dzień. 20.05: „Studjowje pogodanki. 20.30: Koncert wieczorny. 22.00: Komunikaty. 22.45: Muzyka tańcowa.

Niedziela, dnia 22 września 1929 r.
11.55: Sygnal czasu i hejnał. 12.05: Gramofon. 12.50: Wieści z P. W. K. 13.00: Komunikat meteorologiczny. 16.55: Program dzienny, repertuar i chwila literaska 17.15: Gramofon. 17.25: Audycja dla dzieci, Bajeczki dla najmłodszych, wygl. Zula Minkiewiczówna 17.25: Wieści z P. W. K. 18.00: Koncert. 19.00: Uścisk i upadek Uniwersytetu w latach 1792—1797” odczyt z cyklu „Jubileusz U. S. B. wygl. prof. Bronisław Zogolowicz. 19.25: Odczyt prof. H. Mościckiego. 19.55: Sygnal czasu i program na nast. dzień. 20.05: „Studjowje pogodanki. 20.30: Koncert wieczorny. 22.00: Komunikaty. 22.45: Muzyka tańcowa.

Wtorek, dnia 17 września 1929 r.
11.55: Sygnal czasu i hejnał. 12.05: Gramofon. 12.50: Wieści z P. W. K. 13.00: Komunikat meteorologiczny. 16.55: Program dzienny, repertuar i chwila literaska 17.15: Gramofon. 17.25: Audycja dla dzieci, Bajeczki dla najmłodszych, wygl. Zula Minkiewiczówna 17.25: Wieści z P. W. K. 18.00: Koncert. 19.00: Uścisk i upadek Uniwersytetu w latach 1792—1797” odczyt z cyklu „Jubileusz U. S. B. wygl. prof. Bronisław Zogolowicz. 19.25: Odczyt prof. H. Mościckiego. 19.55: Sygnal czasu i program na nast. dzień. 20.05: „Studjowje pogodanki. 20.30: Koncert wieczorny. 22.00: Komunikaty. 22.45: Muzyka tańcowa.

Środa, dnia 18 września 1929 r.
11.55: Sygnal czasu i hejnał. 12.05: Gramofon. 12.50: Wieści z P. W. K. 13.00: Komunikat meteorologiczny. 16.55: Program dzienny, repertuar i chwila literaska 17.15: Gramofon. 17.25: Audycja dla dzieci, Bajeczki dla najmłodszych, wygl. Zula Minkiewiczówna 17.25: Wieści z P. W. K. 18.00: Koncert. 19.00: Uścisk i upadek Uniwersytetu w latach 1792—1797” odczyt z cyklu „Jubileusz U. S. B. wygl. prof. Bronisław Zogolowicz. 19.25: Odczyt prof. H. Mościckiego. 19.55: Sygnal czasu i program na nast. dzień. 20.05: „Studjowje pogodanki. 20.30: Koncert wieczorny. 22.00: Komunikaty. 22.45: Muzyka tańcowa.

Czwartek, dnia 19 września 1929 r.
11.55: Sygnal czasu i hejnał. 12.05: Gramofon. 12.50: Wieści z P. W. K. 13.00: Komunikat meteorologiczny. 16.55: Program dzienny, repertuar i chwila literaska 17.15: Gramofon. 17.25: Audycja dla dzieci, Bajeczki dla najmłodszych, wygl. Zula Minkiewiczówna 17.25: Wieści z P. W. K. 18.00: Koncert. 19.00: Uścisk i upadek Uniwersytetu w latach 1792—1797” odczyt z cyklu „Jubileusz U. S. B. wygl. prof. Bronisław Zogolowicz. 19.25: Odczyt prof. H. Mościckiego. 19.55: Sygnal czasu i program na nast. dzień. 20.05: „Studjowje pogodanki. 20.30: Koncert wieczorny. 22.00: Komunikaty. 22.45: Muzyka tańcowa.

Piątek, dnia 20 września 1929 r.
11.55: Sygnal czasu i hejnał. 12.05: Gramofon. 12.50: Wieści z P. W. K. 13.00: Komunikat meteorologiczny. 16.55: Program dzienny, repertuar i chwila literaska 17.15: Gramofon. 17.25: Audycja dla dzieci, Bajeczki dla najmłodszych, wygl. Zula Minkiewiczówna 17.25: Wieści z P. W. K. 18.00: Koncert. 19.00: Uścisk i upadek Uniwersytetu w latach 1792—1797” odczyt z cyklu „Jubileusz U. S. B. wygl. prof. Bronisław Zogolowicz. 19.25: Odczyt prof. H. Mościckiego. 19.55: Sygnal czasu i program na nast. dzień. 20.05: „Studjowje pogodanki. 20.30: Koncert wieczorny. 22.00: Komunikaty. 22.45: Muzyka tańcowa.

Sobota, dnia 21 września 1929 r.
11.55: Sygnal czasu i hejnał. 12.05: Gramofon. 12.50: Wieści z P. W. K. 13.00: Komunikat meteorologiczny. 16.55: Program dzienny, repertuar i chwila literaska 17.15: Gramofon. 17.25: Audycja dla dzieci, Bajeczki dla najmłodszych, wygl. Zula Minkiewiczówna 17.25: Wieści z P. W. K. 18.00: Koncert. 19.00: Uścisk i upadek Uniwersytetu w latach 1792—1797” odczyt z cyklu „Jubileusz U. S. B. wygl. prof. Bronisław Zogolowicz. 19.25: Odczyt prof. H. Mościckiego. 19.55: Sygnal czasu i program na nast. dzień. 20.05: „Studjowje pogodanki. 20.30: Koncert wieczorny. 22.00: Komunikaty. 22.45: Muzyka tańcowa.

Niedziela, dnia 22 września 1929 r.
11.55: Sygnal czasu i hejnał. 12.05: Gramofon. 12.50: Wieści z P. W. K. 13.00: Komunikat meteorologiczny. 16.55: Program dzienny, repertuar i chwila literaska 17.15: Gramofon. 17.25: Audycja dla dzieci, Bajeczki dla najmłodszych, wygl. Zula Minkiewiczówna 17.25: Wieści z P. W. K. 18.00: Koncert. 19.00: Uścisk i upadek Uniwersytetu w latach 1792—1797” odczyt z cyklu „Jubileusz U. S. B. wygl. prof. Bronisław Zogolowicz. 19.25: Odczyt prof. H. Mościckiego. 19.55: Sygnal czasu i program na nast. dzień. 20.05: „Studjowje pogodanki. 20.30: Koncert wieczorny. 22.00: Komunikaty. 22.45: Muzyka tańcowa.

KINO-TEATR "HOLLYWOOD" Mickiewicza 22.

DZIŚ! Czarująca POLA NEGRI i znakomita Olga Baklanowa odtworzą świetne role w przebojowym obrazie sezonu 1929-30 roku p. t.

„Podwójne życie” Dramat w 10 akt.

NAD PROGRAM: Ostatnie wiadomości z szerokiego świata oraz mody paryskiej. Specjalna ilustracja muzyczna orkiestry koncertowej. — — — Początek seansów o godz. 4, 6, 8, 10, 20.

Kino Miejskie kulturalno-oświatowe SALA MIEJSKA Ostrobramska 5.

Od dnia 13 do 17 września 1929 r. włącznie będzie wyświetlany film: „BEBE i Ska” Bebe Daniels i James Hall.

Nad program: Szał filmowy (komedia w 1 akcie). Kasa czynna od g. 5 m. 30. Początek o g. 6-ej. Wniedziele i święta kasa czynna od g. 3 m. 30. Początek seansów o g. 4.

KINO-TEATR "HELIOS" Wileńska 38.

DZIŚ! Największy przeboj sezonu! Wszczęta wata sensacyjna! Działający w roli głównej: „S. 44” (Submarine)

Potężny dramat miłości i przyjaźni. Wstrząsające przeżycia na oceanie w tonącej łodzi podwodnej. Nadzwyczajna wystawa! Film ten z rekordowym powodzeniem był wyświetlany w ciągu 6 miesięcy w stolicy Europy i Ameryki. W rolach głównych wschodząca gwiazda filmowa Dorota Revire oraz Jack Holt i Ralph Graves. Początek seansów o godz. 4, 6, 8, 10, 15.

Kino Kolejowe OGNISKO (obok dworca kolejow.)

DZIŚ! Dramat współczesny w 10 aktach „Hotel Potemkin” (Ostatnia godzina)

W roli głównej: Vilma Banky i Jean Angels. Początek o godz. 6-ej. W niedziele i święta o godz. 4-ej. Od 16 IX 1929 r. o godz. 5-ej.

KINO Piccadilly Wielka 42, Tel. 17-85.

DZIŚ! Po raz pierwszy w Wilnie Rewia gwiazd ekranu: Lya de Putti, Paweł Wegener, Salmanowa

w wielkim dramacie „WYSPA ŁEZ” Film pełen egzotyki, emocji i dramatycznego napięcia w 12 aktach.

Anons: KINO LUX Mickiewicza 11.

DZIŚ! Film z „grupy wielkich gwiazd ekranu”, wytwórni „United Artists”. W rolach głównych: Najpiękniejsza para kochanków filmowych Vilma Banky i Ronald Colman

„Kochankowie” w przebojowym dramacie p. t. Film ten podziwiał będzie całe Wilno.

KINO-TEATR Światowid Mickiewicza 9.

DZIŚ! 2 godziny nieustannego śmiechu! Pat i Patachon jako „Lokaj i pokojówka” DLA MŁODZIEŻY DOZWOLONE.

Polskie Kino WANDA ul. Wielka 30, tel. 14-81

DZIŚ! Potężne arcydzieło filmowe, osnute na dziełach WIKTORA HUGO przepełniony dramat romantyzmu w 12 aktach.

„Człowiek śmiechu” W rolach głównych: Conrad Veidt, Marja Philbin i Olga Baklanowa.

Wielki lokal w centrum miasta odpowiedni na biuro lub sklep do wynajęcia. Dow. Wielka 35, sklep lustr.

Z powodu wyjazdu skład apteczny odstępuje się w centrum miasta, egzystujący presso 25 lat, łącząc z mieszkaniem, na dogodnych warunkach. Dowiedzieć się w biurze ogłoszeń J. KARLINA, Niemiecka 22.

Kursy Przemysłu Artystycznego w Wilnie, przy ul. Wileńskiej 15.

Przyjmują się uczenie na rok szkolny 1929-30 na następujące kursy: 1. Kroju i szycia sukien i okryć damskich. 2. Haflu artystycznego (roboty ręczne wszelkiego rodzaju, jak toalety, lalki, poduszki, abażury; szydełkowanie; malarstwo; tkactwo; koszykarstwo; hafty). 3. Tkactwa ręcznego (dywany perskie i smyrnienkie, kilimy, gobeliny i sumaki). 4. Malarstwa i 5. Grafiki. Udziela się również nauki poszczególnych przedmiotów. Po ukończeniu kursów otrzymuje się świadectwo. Szczegółowych informacji udziela się w Kancelarii Kursów przy ul. Wileńskiej 15, m. 5. Kursy przenoszą się do nowourządzanego komfortowego lokalu. 2490 13

Kursy Kierowców Samochodowych STOWARZYSZENIA TECHNIKÓW POLSKICH w WILNIE ul. Ponarska 55, tel. 13-30.

W dniu 18 września r.b. rozpoczyna się zajęcia w grupie XXXVIII AMATORSKIEJ dla Pań i Panów z nauką 5-tygodniową i w grupie XXXIX ZAWODOWEJ dla kierowców zawodowych z nauką 2 1/2 miesięczną. Zapisy przyjmują i informacji udziela sekretariat kursów codziennie od godz. 12-ej do 18-ej przy ul. Ponarska 55, tel. 13-30. Przy kursach warsztaty reperacyjne dla samochodów i ciągników rolniczych. 2495/a 1

Ogłoszenie. Magistrat m. Wilna ogłasza konkurs na stanowisko Kierownika Wydziału Opieki Społecznej z uposażeniem według VII stopnia służbowego wraz z 10% dodatkiem komunalnym.

Od kandydatów wymaga się: 1) Posiadanie obywatelstwa Polskiego, 2) Wyższe wykształcenie, względnie ukończenie gimnazjum, 3) Kilkuletnia praktyka na kierowniczych stanowiskach w Dziale Opieki Społecznej, 4) Nieprzekraczalny wiek 50 lat życia. Podanie z życiorysem, notarialnie zaświadczone o opisaniach świadectw o ukończeniu studiów, oraz poprzedniej pracy należy przysłać do Magistratu - Sekcja Ogólna, Wilno, ul. Dominikańska 2 do dnia 30 września 1929 r. 2437 1 Magistrat m. Wilna.

Ogłoszenie. Magistrat miasta Wilna ogłasza konkurs na stanowisko Kierownika Apteki Miejskiej z uposażeniem według VI stopnia służbowego wraz z 10% dodatkiem komunalnym.

Od kandydatów wymaga się: 1) Posiadanie obywatelstwa Polskiego, 2) Wyższe wykształcenie, 3) Kilkuletnia praktyka na kierowniczych stanowiskach w Aptekach rządowych lub prywatnych, 4) Nieprzekraczalny wiek 50 lat życia. Podanie z życiorysem, notarialnie zaświadczone o opisaniach świadectw o ukończeniu studiów, oraz poprzedniej pracy, należy przysłać do Magistratu m. Wilna, Sekcja Zdrowia, Wilno, ul. Dominikańska 2 do dnia 30 września 1929 r. 2438 1 Magistrat m. Wilna.

Przedszkole prywatne W komplecie dla dzieci ze sfery inteligentnej w wieku 4-6 lat rozpoczyna się w pierwszych dniach października. Zapisy przyjmują od 20-go września w poniedziałki, środy i piątki od godziny 1-3 ul. Jezuitka (przy placu Ignacowskim) 8 m. 2, tel. 12-96 A. STUDNICKA. 2552 8

KURJER WILEŃSKI Spółka z ogranicz. odpowiedzialn. Drukarnia i Introligatorynia „ZNICZ” WILNO, Ś-TO JAŃSKA 1, TEL. 3-40 Działy książkowe, druki, książki dla urzędów państwowych, samorządowych, zakładów naukowych, Bilety wizytowe, prospekty, zaproszenia, afisze i wszelkiego rodzaju roboty w zakresie drukarstwa WYKONYWA PUNKTUALNIE — TANIO — SOLIDNIE

Sprzedam tanio Radjoodbiornik 2-lampowy z głośnikiem. Wiwulskiego 24 m. 4 między 4-5 pp. 2479

INTERNAT Tow. Wychow. Oświatowego „PRZYSZŁOŚĆ” dla uczni szkół średnich, przyjmuje nowo wpłyniętych na warunkach przystępnych. Wilno, ul. Zarzecka 5-a. Tel. 11-49.

ECOLE FIGIER de PARIS pensjonat dla młodych panien w pobliżu Paryża (20 min.) Dobre odżywianie, świeże powietrze. Avenue 11, Novembre 18, LA VARENNE (Seine). Stenografia, handlowość i język francuski.

Zaoszczędzajcie pieniądze zaopatrując się wcześniej w węgiel opałowy i koks, ponieważ od 1 października nastąpi podwyżka frachtu kolejowego. — Najlepszy WĘGIEL górnośląski koncernu „PROGRES” oraz koks wagonowy i od jednej tony w zaplombowanych wozach dostarcza Przedstawicielstwo Handlowo-Przemysłowe M. DEULL egzystuje od r. 1890 Biuro: Wilno, Jagiellońska 3-6, tel. 611 Składy węglowe: Słowackiego 27, tel. 14-46

Największy i najspanialszy Hotel-Pensjonat w KRYNICY „LWIGRÓD” otwarty cały rok. 200 pokoi na 300 osób, ogrzewanie centralne, ciepła i zimna woda, RADJO w każdym pokoju TELEFONY. WINDY. WYTWÓRNI RESTAURACJA. KAWIARNIA. DANCING. Ceny od 1 września niższe. 2435 138 1

Od r. 1843 istnieje Wilenkin ul. Tatarska 20. Meble jadalne, sypialne i gabinetowe, kredensy, stoły, szafy, łóżka i t.d. Wykwintne. Mocne. NIEDROGO. Na dogodnych warunkach i na raty. Nadeszły nowości. STAŁY ZAROBEK Każdy może zarobić 500 600 zł. miesięcznie, przyjmując zamówienia na wyrób artystyczny w miastach i na prowincji. Wilno, Św. Józefa 6-2, tel. 12-88 od 1-3. Zamiejszczywny znaczek na odpowiedz.

Inteligentni PANIE i PANOWIE pragnący zająć się korzystną i w przyszłości miejscowościach woj. wileńskiego, nowogródzkiego i białostockiego — zechcą złożyć podania wraz z życiorysem i referencjami oraz fotografiami do biura P. Z. Polsk. Inst. Wydawn. Wilno, Wileńska 26-11, załączając znaczek na odpowiedz. Osobiste w godz. 9-12, z wyjątkiem dni świątecznych.

Poszukiwane jest mieszkanie 2-3 pokoje z kuchnią. Może też być 2 pokoje przy rodzinie. Wiadomość: Administracja „Kurjera Wil.” Jagiellońska 3, tel. 99

LEKARZE DOKTOR BLUMOWICZ Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Wielka 21. Od 9 — 1 i 3 — 7. (Telef. 821)

Dr. Kenigsberg CHOROBY WENERYCZNE, SKÓRNE i narządy moczowe. Przyjmuje 9-12 i 4-8. Mickiewicza 4 tel. 1090. W. Z. P. 78

DOKTOR D. ZELDOWICZ choroby weneryczne, syfilis, narządów moczowych, Elektroterapia. (Diatermia) od 9-1, od 5-8 wiecz.

Kobieta-Lekars Dr. Zeldowiczowa kobiece, weneryczne, narządów moczow. od 12-2 i od 4-8 ul. Mickiewicza 24. W. Zdr. Nr 152

DOKTOR MEDYCYNY A. CYMBLER CHOROBY WENERYCZNE I SKÓRNE Elektroterapia, Diatermia, Słońce górskie, Sollux. 1250

Mickiewicza 12 róg. Tatarskiej. Przyjmuje 9 — 2 i 5 — 7

LEKARZ-DENTYSTA L. Chackielewicz Wileńska 25. Ochoroby jamy ustnej, plombowanie i usuwanie zębów bez bólu. Sztuczne zęby.

Akuszerki Akuszerka Marja Brzezina

przyjmuje od 9 rano do 7 w. ul. Mickiewicza 30 m. 4. W. Zdr. Nr. 8098

AKUSZERKA A. JUTAN ul. Niemiecka 4, tel. 222. Potrzebny jest Korepetytor ze wszystkich przedmiotów z zakresu kl. 5-ej z łaciną. Zgłosz. do red. „Kur. Wil.” między 1-3 ppłd.

Trzy lub dwa pokoje z umeblowaniem i z prawem korzystania kuchni do wynajęcia. Nadaje się Adwokatowi lub Doktorowi. Mickiewicza 24-9.

Student - Łodzianin poszukuje korepetycji. Oferty sub. „Student” w redakcji „Kuriera Wil.”

Chcesz posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe korepencyjne profesora Sekulowicza Warszawa, Żorawia 42 H. Kursy wycieczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korepencyj handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwa. Zadzajcie prospektów. 2456 5

Sumy pieniężne w dolarach, rublach i złotych obiegowych lokujemy u osób odpowiedzialnych bez ryzyka Dom H-K „ZACHĘTA” Mickiewicza 1, tel. 9-05

Poszukujemy wolnych mieszkań od 1. do 6 pokoi, zgłoszenia przyjmujemy bezpłatnie. Agencja „POLKRES” Wilno, ul. Królewska 3, tel. 17-80.

Papieracja Ligę Morską i Rzeczną

CALEL NOZ ul. NIEMIECKA 19 TEL. 890 Nadeszły modne materiały na sezon jesienny i zimowy Materiały męskie, okrycia futrzane, palta jesienne, materiały kostjumowe wyrobów krajowych i zagranicznych w wielkim wyborze, jak również najnowsze materiały damskie. FIRANKI x PORTJERY x DYWANY.

Największy i najelegantszy magazyn konfekcji męskiej i damskiej oraz skład futer P. LANCMAN, WILNO, ul. Wielka 56, (obok kośc. św. Kazimierza) Posiada na składzie wielki wybór galanterji futrzanej, sukna i pluszu najmodniejszych deseni i kolorów. Najnowsze modele Paryża, Wiednia i Londynu. SPECJALNA PRACOWNIA NA MIEJSKO. Obsługa fachowa i rzetelna. CENY UMIARKOWANE. UWAGA: Odwiedzanie magazynu nie obowiązuje do kupna. 2505 a

DRZEWKA i KRZEWY owocowe jabłonie, gruszy, śliwy, czereśnie, wiśnie, agrest, porzeczki, maliny oraz ozdobne Zaaklimatyzowane, wyhodowane na miejscu w szkółkach. 2524 3 Nowy, wielki dobry wybór polecają na sezon jesienny Szkołki Mazelewskie przy Kolonii Wileńskiej WILNO, Zawalna 6, m. 2. Ceny przystępne.

Energiczny administrator domów — posępij przyjmie w administrację jeszcze parę większych domów, wynagrodzenia % od przychodu. Gwarantuje podniesienie w ciągu określonego czasu dochodowości domu i jego wartości. Łaskawe zgłoszenia osobiste lub listownie: Wilno, ul. Królewska 6-4 A. S. Referencje na żądanie. 2538 1

Kupujemy motocykle używane, i sprzedajemy przyjmujemy na komiśowa sprzedaż, udzielając zaliczek. Remontujemy motocykle we własnych warsztatach. DOM HANDLOWY Bogusław Marjan Bosiacki Tel. 17-61. WILNO, ul. Królewska 6-4 2540 1

REKLAMA JEST DŹWIGNIĄ HANDLU! ZA OGŁOSZENIA PŁACI SIĘ RAZ TYLKO KLIENTELE ZYSKUJE SIĘ NA ZAWSZE OGŁASZAJCIE SIĘ W KURJERZE WILEŃSKIM

MUNDURKI UCZNIOWSKIE dla wszystkich gimnazjów oraz palta, fartuchy, pantofle gimnastyczne i czapki w wielkim wyborze otrzymać można w firmie WARSZAWSKI MAGAZYN Wilno, Niemiecka 1. 2504 a

W. JUREWICZ były majster firmy „Paweł Bure” poleca najlepsze zegarki, sztucce, obrączki ślubne i inne rzeczy. Gwarantowana naprawa zegarków i biżuterji po cenie przystępnej. SZACUNEK KAMIENI — BEZPŁATNY. WILNO, Adama Mickiewicza 4. 2480 1

PIANINA do wynajęcia. Reperacja i strojenie. Ul. Mickiewicza 24 — 9. Estko. 2234 Do wynajęcia pokój lub samotnej. MŁYNOWA 19-18 Można z całodziennym utrzymaniem.

Dyrekcja Państwowego Monopoliu Spirytusowego w Warszawie, ul. Rymarska 7 OGŁASZA NINIEJSZYM NIEOGROUNICZONE USTNE PRZETARGI NA SPRZEDAŻ BECZEK ŻELAZNYCH używanych, zdalnych do przewożenia spirytusu, o pojemności od 500 — 600 ltr. Ogółem do sprzedania ca. 3.700 beczek. Dnia 1 października r. b. odbędzie się ustny przetarg w Stanisławowie na znajdujące się na terenie Państwowej Wytwórni Wódki Nr. 9 ca. 300 sztuk beczek. Dnia 3 października r. b. odbędzie się przetarg w Lwowie na znajdujące się na terenie Państwowej Wytwórni Wódki Nr. 10 (teren Pierwszego Małopolskiego Towarzystwa Rafinerji Spirytusu, Lwów, Bogdanówka) ca. 770 sztuk beczek. Dnia 7 października r. b. odbędzie się przetarg w Poznaniu na znajdujące się na terenie Państwowej Wytwórni Wódki Nr. 4 ca. 1.600 beczek. Dnia 9 października r. b. odbędzie się przetarg w Lesznie w Rektyfikacji firmy „Akawit” na znajdujące się tam 162 szt. beczek. Dnia 10 października r. b. odbędzie się przetarg w Krotoszynie w Rektyfikacji firmy „Akawit” na znajdujące się tam 305 szt. beczek. Przetargi rozpoczyna się w oznaczonych miejscach o g. 10 rano. Kaucja przetargowa w wysokości zł. 100, należy składać w dniu przetargu w miejscowej Komisji przetargowej. Wszelkich informacji udziela: Wydział Gospodarczy D.P.M.S. w Warszawie Rymarska 7 i wyżej wymienione Państwowe Wytwórnie Wódki, gdzie można przejrzeć szczegółowe warunki w godzinach biurowych, między 10-tą a 12-tą w dniu powszednie. Cena wywoławcza rozpocznie się od 60 zł. za beczkę. W razie nieuiszczenia na miejscu kupna należnej gotówki za kupione beczki reflektant traci złożoną kaucję.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Jagiellońska 3, Telefon 99. Czynne od godz. 9-3 ppół. Naczelny redaktor przyjmuje od godz. 2-3 ppół. Redaktor działu gospodarczego przyjmuje od godz. 6-7 wiecz. we wtorki i piątki. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 12-2 ppół. Ogłoszenia przyjmują się od godz. 9-3 i 7-9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. Nr. 80.750. Drukarnia — ul. Ś-to Jańska 1, Telefon 3-40. CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do dnia lub przysyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetryowy przed tekstem — 40 gr., w tekście I, II str. — 30 gr., III, IV, V, VI — 35 gr., za tekstem — 15 gr., kronika rekl. — komuni-katy — 1.00 zł. za wiersz redakcyjny, ogłoszenia mieszaniowe — 30 gr. za wiersz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne — 50% drożej, z zastrzeżeniem miejsca — 25% drożej, w numerach niedzielnych i świątecznych — 25% drożej, zagraniczne — 100% drożej, zamiejscowe — 25% drożej. Dla poszukujących pracy 30% zniżki. Za numer dowodowy 20 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekstem 10-cio łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń. Wydawca „Kurjer Wileński” S-ka z ogr. odp. „Kurjer Wileński” S-ka z ogr. odp. Drukarnia „BIBLIOTEKA” Wilno, ul. Ś-to Jańska 1, telefon 3-40. Redaktor odpowiedzialny Józef Jurkiewicz.